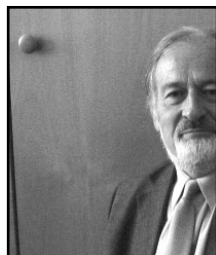

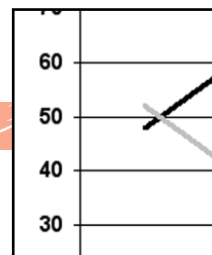
veto

CVS:
**geen slaapverwekkende
discussie**
p. 6

Openingsweek:
**Het kan weer niet stuk
in het STUK**
p. 11

**Vrouwen aan de
universiteit:
de naakte cijfers**
p. 13

ADVISERENDE COMMISSIE MOET KANDIDATEN EVALUEREN

Studenten tegen algemene rectorverkiezingen

Als het van de Leuvense studentenvertegenwoordigers afhangt, kiezen voortaan niet langer alle proffen de nieuwe rector van de K.U.Leuven. In de plaats daarvan mag een kiescollege, samengesteld uit de diverse geledingen van de universiteit, stemmen over de kandidaten. De studenten verschillen wel van mening met de rector als het op de selectiecommissie aankomt.

Thomas Leys

Bij de opening van het academiejaar kondigde rector André Oosterlinck aan dat er dit jaar grondige hervormingen op til staan. Naast ingrijpende wijzigingen in het onderzoeksbeleid, wordt ook een grondige hertekening van het universiteitsbestuur voorgesteld. Opmerkelijk in deze plannen is dat ook de wijze van aanstelling van de rector, de meest zichtbare en invloedrijke figuur van de universiteit, ter discussie wordt gesteld. In het voorstel van rector Oosterlinck zou een selectiecommissie, waarin ook studenten zouden zetelen, eerst een profielvacature moeten opstellen. Kandidaten die zich dan aanmelden, zouden door deze commissie gescreend moeten worden. Daarna zou een democratisch samengesteld kiescollege moeten stemmen over de weerhouden kandidaten. Oosterlinck verantwoordde dit voorstel door te wijzen op de noodzaak om voor deze functie iemand te vinden die alle nodige capaciteiten bezit. "Het is evident dat gezocht wordt naar iemand met visie, gedrevenheid, politieke inzichten en ervaring, met *managerial skills*, enzovoort."

De plannen van de rector worden druk besproken in alle geledingen van de universiteit. Zo organiseert het rectoraat enkele informatievergaderingen voor het personeel. Ook de studentenkoepel LOKO neemt een standpunt in. De studenten wijdden reeds twee vergaderingen aan de discussie over de procedure van rectorverkiezingen. Vorige vrijdag werden reeds de belangrijkste knopen doorgemaakt, maar de discussie over de hervormingen in het algemeen woedt verder. Centraal stond onder meer de vraag of de studenten moesten vasthouden aan het systeem van

Dossier Alma p. 8-9

algemene verkiezingen. Tot een stemming kwam het vorige vergadering niet, omdat VTK, die de studenten burgelijk ingenieur vertegenwoordigen, een zogenaamd 'kringstandpunt' aanvraag. De stemming wordt dan uitgesteld tot de volgende vergadering om de kringen toe te laten zich met hun presidium te beraden over de vraag. Op de volgende vergadering wordt dan meteen gestemd zonder debat.

Geheim

Uiteindelijk haalde het voorstel voor getrapte verkiezingen het met dertien stemmen tegen acht. Dat betekent dat de studenten dus niet langer vinden dat de professoren en studenten- en assistentenleden van faculteitsraden rechtstreeks moeten kunnen stemmen over de kandidatirectoren. In de plaats daarvan zou een college, bevolkt door een aantal verkozen kiesmannen en -vrouwen per geleding of faculteit, moeten stemmen over de kandidaten. Dat heeft natuurlijk zijn consequenties. Zo zullen de kandidaten niet

langer stemmen hoeven te ronselen bij alle professoren, maar slechts bij een beperkte groep. Bovendien zullen de diverse groepen aan de universiteit beter kunnen sturen hoe hun vertegenwoordigers stemmen. In het huidige systeem is dit immers onvoorspelbaar. Zo is het een publiek geheim dat de studenten van de faculteit Toegepaste Wetenschappen wel voor burgerlijk ingenieur Oosterlinck stemden in 2000, terwijl de andere studenten, overeenkomstig het advies van LOKO, dat niet deden.

De idee van een bindende selectiecommissie werd echter door de studenten haast unaniem verworpen. Iedereen moet zich dus kandidaat kunnen stellen en heeft het recht om zich voor het kiezerscollege te presenteren. Over de kandideringsvoorwaarden wordt nog nagedacht; nu moet een kandidaat bijvoorbeeld een zestigtal handtekeningen van professoren kunnen voorleggen. Hoewel ook een grote groep vond dat een selectiecommissie helemaal niet nodig is, koos toch een meerderheid voor het instellen van een adviserende commissie. Die zou dan een soort objectief

rapport moeten opmaken voor het kiescollege aan de hand van een aantal criteria, zonder echter een voorkeur uit te spreken voor een bepaalde kandidaat. Van een voorafgaandelijke profielvacature is geen sprake.

Gemeenschap

Over de andere onderdelen van de kiesprocedure is nog geen eensgezindheid bereikt. Vooral de samenstelling van het kiescollege, waarvan het aantal leden nog onbepaald is, belooft nog een harde dobber te worden. Hoewel het misschien logisch zou zijn om dezelfde verhoudingen te respecteren zoals dat vandaag in het kiezerskorps het geval is, zijn er toch een aantal bezwaren. Een bijzonder probleem is het 'overwicht' van de faculteit Geneeskunde. Heel wat artsen die verbonden zijn aan de Universitaire Ziekenhuizen, zijn vaak hoogleraar met een beperkte leeropdracht. Zij worden dus als lid van het

academisch personeel beschouwd en hebben ook een volwaardige stem. Met een boutade werd daarom al eens gezegd dat wie de sympathie van Gasthuisberg had, haast zeker de nieuwe rector van de K.U.Leuven zou worden. Er zal nu bekeken worden hoe dit effect enigszins kan geneutraliseerd worden, hoewel er ook stemmen opgingen dat proffen-artsen òók deel uitmaken van de academische gemeenschap.

De houding van de studenten betekent wel een breuk met het academisch personeel, dat een felle voorstander is van algemene verkiezingen. De Vereniging voor Academisch Personeel Leuven (VAPL) had zelfs voorgesteld om samen met de studenten een soort van petitie op te starten waarbij zoveel mogelijk leden van faculteitsraden, zowel professoren als studenten, een tekst zouden ondertekenen waarin onder meer werd gepleit voor vrije, algemene rectorverkiezingen als uiting van de 'universitas'-gedachte. Een ontwerptekst lag reeds op tafel, maar wordt nu wellicht afgevoerd.

Lees ook het interview met professor Koen Debackere, één van de drijvende krachten achter de bestuurlijke hervormingen: pagina 5.

GROEP T
LEUVEN HOGESCHOOL

www.groept.be
ENGINEERING • EDUCATING • ENTERPRISING

NSV

Met interesse heb ik in de jongste uitgave van Veto uw kort verslag van de filmavond van de NSV-Leuven gelezen. Daar ik van u niet kan verwachten dat u onze traditioneel-studentikoze vereniging een warm hart toedraagt en in het kader daarvan een "ongekleurd" verslag van onze activiteiten brengt, had ik graag één en ander genuanceerd.

Uit het verslag blijkt dat u uw huiswerk goed gemaakt heeft, en dat u bent gaan grasduinen in het verleden van ondergetekende. Uw goed recht, natuurlijk, maar dan moet u wel volledig zijn. U zal in uw zoektocht ongetwijfeld ook op andersoortige berichten omtrent ondergetekende zijn gestoten, die het — in uw taalgebruik — "extreem-rechtse" karakter van onze vereniging enigszins nuanceren. Hoeft het nog verduidelijking dat de NSV, ook en vooral te Leuven, eerst en vooral Vlaams-nationalistisch en traditioneel-studentikoos is? Achtereenvolgende jaren van werking hebben dit ten overvloede aangetoond. Ze hebben ook aangetoond dat het etiket "extreem-rechts" en "fascistisch" anderen beter zou passen dan onze eigenste studentenvereniging.

Nu, even terug naar de berichtgeving over onze filmavond. Ik begrijp niet hoe u de Leuvense studenten wil voorhouden dat u aan objectieve journalistiek doet, wanneer u een verslag van een activiteit schrijft, waar u de organisatoren, zijnde de NSV-Leuven, niet aan het woord laat, en diegenen die ons het grondwettelijk recht op vergaderen miskennen alle fora geeft waar ze om vragen. Ik ga me voorts niet uitspreken over het beleid van de K.U.Leuven inzake het toekennen van vergaderruimte aan derden. Alleen kan ik vaststellen dat, in deze tijden van opiniedelicten en ander politiek correct fraais, voor de academische overheid het begrip "vrijheid van meningsuiting" nog een daadwerkelijke waarde heeft, iets waar de rode fascistie van ALS en MLB het blijkbaar moeilijk mee hebben. De misdadige regimes waarmee voornoemde organisaties sympathiseren, van Cuba tot Noord-Korea, maken elke dag duidelijk wat zij onder vrije meningsuiting verstaan...

Tot slot wens ik nog even te verduidelijken dat de "provocaties", waarover u het in uw slotzin hebt, uitsluitend van de tegenbetogers kwamen. Tenzij u de aanwezigheid zelf van studenten die zich tot de NSV bekennen als "provocatie"

beschouwt, zou ik niet weten waar u het over hebt. Over provocaties gesproken: de organisaties die ons het recht op vergaderen ontzeggen, houden er anders heel eigen manieren op na om hun ondemocratische actie kracht bij te zetten. Na het ruitencident bij Café Den Artiest — wiens uitbater de NSV trouwens niet te kennen heeft gegeven dat hij ons eruit wilde, zoals ALS suggereert —, werd in de nacht van vrijdag op zaterdag bij ondergetekende thuis een lading "beer" binnengekapt, vergezeld van een niet mis te verstane dreigboodschap. Gaat het hier ook om vrije meningsuiting?

Jürgen Branckaert
Preses NSV-Leuven

Naschrift van de redactie:

Indien u ons wilt informeren over uw politiek levensverhaal, dan houden we u niet tegen. We zijn erg benieuwd naar de echte redenen voor uw ontslag als voorzitter van de Vlaams Blok Jongeren, wat door voorzitter Frank Vanhecke werd afgedaan als "een persoonlijk probleem" wegens een teveel aan ambitie.

De kwalificatie 'extreem-rechts' voor de NSV is in de Vlaamse media algemeen aanvaard. Een organisatie die vormingsavonden inricht met als titel "De rechten en plichten van de militant", kunnen we ook moeilijk als traditioneel-studentikoos bestempelen. Verder is het voor de lezer bij deze duidelijk wie al dan niet kwistig omspringt met de term 'fascisme'.

De provocaties waarvan sprake bestonden enerzijds uit het zonder toelating fotograferen van tegenbetogers, wat verboden is en ook werd verhinderd door de politie, en anderzijds het uitdagend uithangen van een zwarte leeuwenvlag aan het universiteitsgebouw, wat bezwaarlijk deel kan uitmaken van een traditioneel-studentikoze 'filmavond'. Ook dat werd op vraag van de politie stopgezet.

De beschuldigingen omtrent vandalisme aan cafés zijn verder volledig voor de rekening van de briefschrijver.

De kast van Canonica

We weten allemaal dat de bijzondere faculteit Kerkelijk Recht een aanzienlijke bijdrage levert in het medialandschap bij het duiden van kerkelijke zaken. Van homopriesters tot meisjes als misdienaars, van zieke paus tot sympathieke kardinaal:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

professor Rik Torfs weet altijd wel iets zinnigs te vertellen.

In de Vrije Tribune van de vorige Veto heeft Canonica dan op zijn beurt een bijdrage in de media geleverd. Het ging misschien over een futiliteit — een kast is en blijft een ding om iets in op te bergen — maar de abundantie van woorden en de rijkkelijk uitgestrooide humor die het artikel doorspekten, zijn onmiskenbaar getuigen van een bewonderenswaardig talent op het vlak van media, die Kerkelijk Recht met trots mag etaleren.

Ik maak mij eigenlijk weinig zorgen om die kast, zeker niet bij het ervaren van de welsprekendheid en de ijver van deze preses. En als de hoop ijdel dreigt te worden, laten we dan 6 december niet vergeten. Met een brief vol literaire hoogten aan de Sint komt men er zeker en vast. Veel succes.

Sven Vannecke
Lid Katechetika,
in persoonlijke naam

Horizontaal

1 Nederlandse popdiva met bolle buik - Automobielconstructeur die 'Foert' zei 2 Niet-ingewijde - Reeks 3 Aanspreektitel - Vragen 4 Wedde - Vogel 5 Terechtwijzing - Selenium 6 Waar de Belgen niet aanwezig zullen zijn - Geheel 7 Weg - Arabisch vleesgerecht 8 Priesteractiviteit - Lingeriestuk 9 Wat Wim Oosterlinck verkoopt - Alcoholisch dier 10 Kies - Niet-lege

Verticaal

1 Indien - Nostalgische TV-figuur 2 Tof in 't stad - Zondert boterdelen af 3 Bizon - Aanwijzend voornaamwoord 4 Klein kind - Kunst na Arbeid - Horizon 5 Doen hevige fans met hun idool 6 Branden zonder vlam 7 Sprookjesfiguur - Vervelend als je daar niet op kan - Voornaam 8 Zeedier - Wapen 9 Cambodjaanse munten - 25 jaar geleden overleden zanger 10 Je hersenen gebruiken - Oppervlaktemaat

Dries De Smet

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	c	a	s	t	e	l	l	i	n	o
2	o		d	o	r	i	e	n		v
3	m	g		d	o	w	n		v	e
4	p	a	f		m	e	t	i	e	r
5	a	r	i	e		i	e	b	e	l
6	t	e	r	t	s		s	i	l	o
7	i	e	m	a	n	d		s	a	p
8	b	l		p	o	o	l		l	e
9	e		s	p	e	l	e	r		r
10	l	e	g	e	r	k	o	r	p	s

Veto bij je thuis?

Neem een abonnement:
voor 10 euro wekelijks
in je bus.

001-0959719-77

de kringwinkel

SPIT

Loop eens langs bij De Kringwinkel SPIT

Je vindt er meubels, kleding, fietsen, huisraad, boeken, platen, cd's en pakken snuisterijen...

De Kringwinkel SPIT: IJzerenmolenstraat 10-12 te Heverlee

Open di - vr 10 - 18 u
zat 10 - 17 u
zon - ma gesloten

Tel. 016 65 29 57
Web www.spit.be

Bissers worden bachelors

Eerstekenners die dit academiejaar niet slagen, komen niet opnieuw in de eerste kandidatuur terecht, maar wel in het eerste bachelorjaar. Die knoop heeft de Academische Raad van de K.U.Leuven doorgehakt. Studenten zullen wel kunnen rekenen op een maximale waardering van eerder verworven studiepunten.

Thomas Leys

De studenten die zich dit jaar hebben ingeschreven voor de eerste kandidatuur zijn een soort 'laatste der Mohikanen'. Als laatste generatie studenten zullen zij hun volledige programma kunnen afwerken volgens het klassieke model van kandidaturen-licenties. Dat is tenminste als alles goed loopt. Wat gebeurt er immers als iemand tijdens zijn of haar opleiding een jaar moet overdoen? Kan men zich opnieuw inschrijven voor een studiejaar dat eigenlijk niet meer bestaat? Of komt men pardoes in het fonkelnieuwe bachelor-mastersysteem terecht? Over die vraag bestond de laatste tijd wat onduidelijkheid.

Het was reeds lang bekend dat de K.U.Leuven in 2004-2005 zou starten met bacheloropleidingen. Uiteindelijk waren er dan twee opties. Het Bolognadecreet van april 2003 gaf aan de onderwijsinstellingen de kans om nog twee jaar lang de oude opleidingen aan te bieden, samen met de nieuwe. Het was dus mogelijk om de studenten van de eerste kandidatuur hun jaar te laten overdoen in het oude systeem. Daar wil de K.U.Leuven echter niet van weten: wie moet bissen, komt in het corresponderende bachelor- of masterjaar terecht. De universiteit kiest dus radicaal voor de stelselmatige af- en opbouw van opleidingen en heeft hiervoor een overgangsregeling uitgewerkt.

Die regeling komt deels wel als een verrassing. Lange tijd werd aan de studenten voorgehouden dat de studenten uit huidige opleidingen zich niet te veel zorgen hoefden te maken om de hervormingen. Dat is echter buiten de bissers gerekend. De universiteit heeft wel een hele waslijst van argumenten, zowel van praktische als inhoudelijke aard, waarom parallelle opleidingen geen goede oplossing zijn. Zo vreesde zij administratieve problemen voor het maken van uurroosters. Docenten zouden vaak ook dubbel zoveel

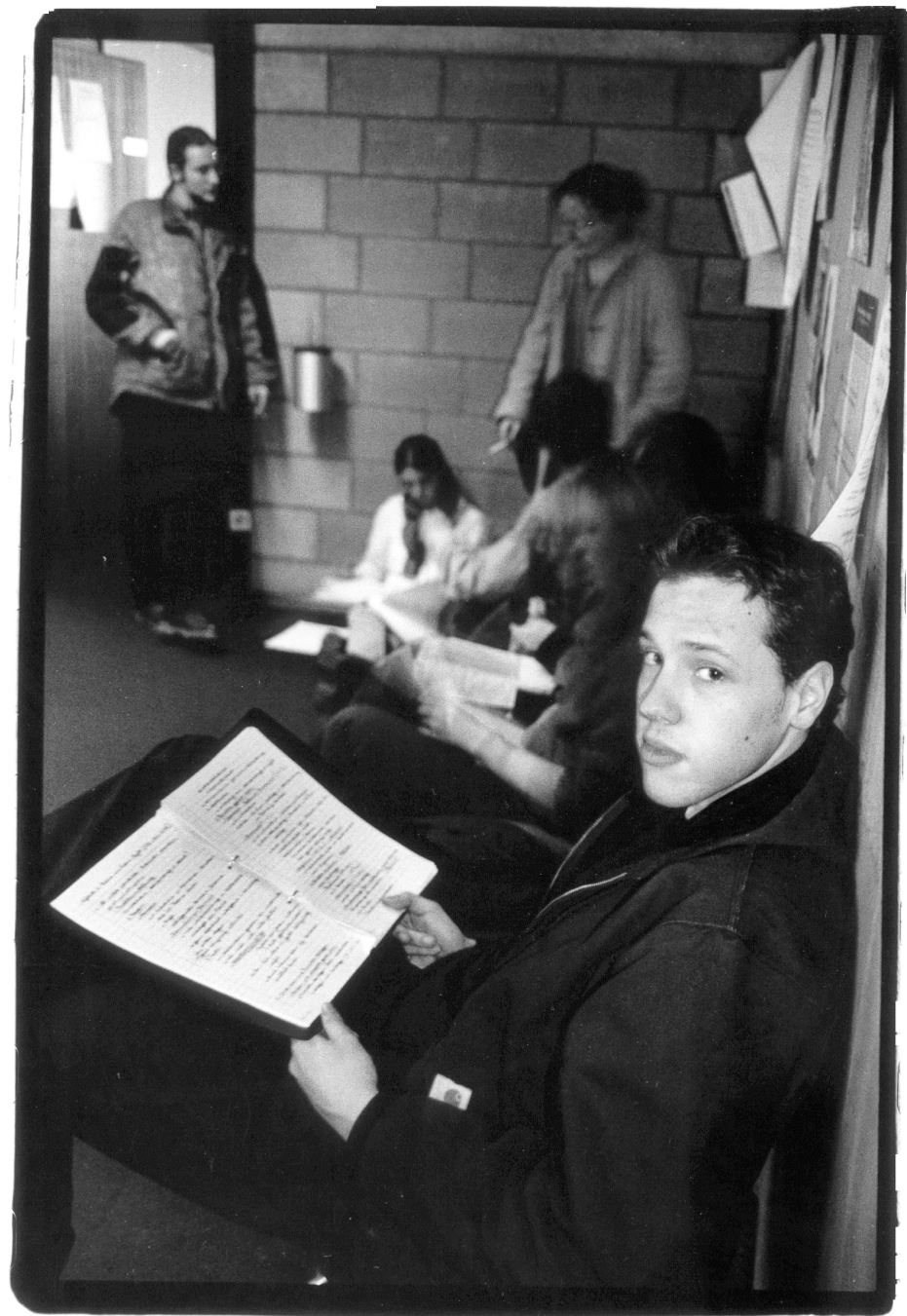
vakken moeten geven, die misschien miniem verschillen van elkaar. Bovendien is het voor de student ook veel transparanter om reeds te kunnen meestappen in het nieuwe systeem, in plaats van allerlei tussenoplossingen en aparte programma's te bedenken.

Waakhond

Concreet is de regeling als volgt. Wie niet slaagt en geen vrijstellingen of overdrachten heeft, begint gewoon opnieuw in het eerste bachelorjaar. Wie volgens het oude systeem wel recht heeft op vrijstellingen of overdrachten, zal een aantal vakken in de bacheloropleiding — die dus verschillend kunnen zijn van de eerder gevolgde vakken — niet meer hoeven te volgen. De permanente onderwijscommissie (POC) van de opleiding stelt voor de rest van de bachelor een programma op, zodat het totale aantal studiepunten min of meer 180 bedraagt, wat overeenkomt met het geheel van vakken dat gevolgd wordt over drie jaar.

Het is nu aan de faculteiten en de POC's om de overgangsregeling concreet vorm te geven. Het is immers niet de bedoeling om volgend academiejaar geval per geval te bekijken — dat zou bovendien veel tijd en werk vergen — maar wel om reeds vooraf vast te stellen welke vakken al dan niet equivalent zijn met andere. De studenten zijn goed vertegenwoordigd in de POC's, dus zij zullen ook moeten optreden als waakhond. Indien de bachelor dermate verschilt van de kandidaturen, wat van faculteit tot faculteit verschilt, kan de opleiding tot 25 november een afwijking vragen.

Het is nog onduidelijk hoeveel studenten nu precies door deze maatregel getroffen zullen zijn. De bijna vijfduizend nieuwe eerste kandidatuurstudenten vormen de grootste groep potentiële slachtoffers. Van de ingeschreven studenten in de eerste kandidatuur slaagt met 52,5 % iets meer dan de helft. Bij de studenten die aan alle examens meedoen, is dit 63,1 % (cijfers 2001-2002). Natuurlijk zijn er bij de niet-geslaagden heel wat studenten die gewoon afhaken of een andere opleiding beginnen; voor hen is er principe 'geen probleem'. Zij beginnen gewoon in eerste bachelor en kunnen eventueel nog aanspraak maken op vrijstellingen voor vakken waarvoor zij al een twaalf hadden verworven.

Principe

Van de ruim tweeduizend studenten die zich dan in 2004-2005 voor het eerst kunnen inschrijven in de tweede kandidatuur, aangevuld met zij die dat jaar moeten overdoen, zullen er ook weer een aantal niet slagen. Hoewel de slaagpercentages in de hogere jaren hoger zijn dan het percentage in de eerste kandidatuur, zal er toch ieder jaar een groep studenten in de overgangsregeling terecht komen. Een klein piekje kan ook nog worden verwacht wanneer de studenten in hun laatste licentie komen. Aan sommige faculteiten durft een aantal studenten wel eens te kiezen voor een zogenaamd 'thesisjaar'. Daar worden echter

niet zoveel problemen verwacht, gezien die studenten vaak enkel nog hun eindverhandeling moeten inleveren en de andere vakken al met succes hebben afgelegd.

De overgangsregeling geldt ook voor een aantal andere studenten. Ook studenten in meerjarige aanvullende opleidingen kunnen door hervormingen in een vergelijkbare situatie komen. Ook deeltijdse studenten zullen in het nieuwe systeem moeten meestappen wanneer zij niet slagen. De Academische Raad heeft verder ook het principe aanvaard dat studenten die vroeger om de één of andere reden hun opleiding hebben onderbroken, nu terug kunnen inschrijven in het corresponderende bachelor- of masterjaar.

Van Gerven in nauwe schoentjes

De positie van de coördinator Studentenbeleid prof. Dirk Van Gerven komt onder druk te staan. Nadat de studentenkoepel LOKO in hun beleidsplan reeds het verdere aanblijven van Van Gerven in vraag had gesteld, werd vorige week dan formeel door de voorzitters van Sociale Raad en Kringraad de vraag gesteld aan rector André Oosterlinck om Van Gerven te vervangen. Ook tijdens de vergadering van de Raad voor Studentenvoorzieningen, waar Van Gerven voorzitter van is, zegden de vijf studentenvertegenwoordigers hun vertrouwen in de coördinator op. Tijdens de jongste Academische Raad werd Van Gerven weliswaar aangepakt, maar de vraag om zijn ontslag werd nog niet formeel gesteld.

De studenten verwijten Van Gerven een slechte aanpak van de problemen in de sociale sector, zoals de aanslepende slechte cijfers van Alma en het kotentekort met de corresponderende stijgende huurprijzen. Hij zou te weinig pro-actief hebben gehandeld en hebben nagelaten de academische overheid correct te informeren over het groeiend aantal problemen. Van Gerven van zijn kant verdedigde zich in *Het Nieuwsblad*. Zo wijst hij erop dat het met Alma de goede kant opgaat en dat er dit jaar misschien een *break-even* kan gerealiseerd worden. Wat betreft het huisvestingsdossier, schuift hij de hete aardappel door naar Algemeen Beheer, dat verantwoordelijk is voor het bouwen van nieuwe woongelegenheden voor studenten.

LOKO had echter niet verwacht dat de vraag om de vervanging zo scherp in de pers zou worden uitgespeeld. Dat plaatst onder meer rector André Oosterlinck in een moeilijke positie. Het kan immers niet lijken alsof Van Gerven moet opstappen omdat enkel de studenten dit vragen. Nochtans bestaat er ook bij andere beleidsmakers aan de top enige onvrede over het functioneren van de studentencoördinator. Bovendien had rector Oosterlinck bij zijn herverkiezing in 2000 aan de studenten toegezegd dat de studentencoördinator halfweg zijn termijn — d.i. vorig academiejaar — zou vervangen worden. Dat zorgde ervoor dat Van Gerven voor een stukje geïsoleerd raakte.

Het is onwaarschijnlijk dat het werkelijk tot een formele motie van wantrouwen zal komen op de Academische Raad. Een vrijwillig terugtreden of het inperken van de bevoegdheden van de studentencoördinator behoren tot de mogelijkheden. Oosterlinck liet de voorbije weken al verstaan dat hij nieuwe personen wil benoemen om de huisvestings- en Almproblemen op te volgen.

(tl)

KORT • KORT • KORT KORT • KORT • KORT

Aantal erasmusstudenten in Vlaanderen stijgt niet

Vorig jaar hebben 2.724 Vlaamse studenten een jaar of een half jaar aan een Europese universiteit gestudeerd in het kader van het Erasmusprogramma. Dat is ruim vijf procent van de studentenbevolking, een cijfer dat al jaren stabiel blijft. Vlaanderen loopt daarmee een beetje achter in Europa, omdat de oorspronkelijke doelstelling tien procent was. Ook in het Europese Bolognaproces wordt studentenmobiliteit als een speerpunt voorgesteld.

Europees parlementslid en voormalig Leuvense studentenschenep Saïd El Khadraoui (sp.a) meldde vorige week dat er voor de K.U.Leuven zelfs sprake is van een dalende trend. Drie jaar geleden gingen nog 650 studenten op Erasmus, vorig jaar waren dat er nog maar 540. Hij ziet een oorzaak in de te lage beurs waar de erasmusstudenten op kunnen rekenen. Die schommelt gemiddeld rond de 140 euro per maand en een derde krijgt zelfs helemaal geen studiebeurs. El Khadraoui vreest dat het Erasmus-project dan ook

een elitair karakter begint te krijgen en hij pleit voor een systeem van aanvullende studieleningen op Europees niveau.

De Europese Unie wil de mobiliteit van studenten en academici verder versterken door ook niet-Europese studenten aan te trekken. Een bedrag van 230 miljoen euro zal dienen voor het project Erasmus Mundus, dat zich vooral richt naar de betere student. Op die manier raakt Europa niet achterop tegenover zijn concurrenten: de Verenigde Staten en Japan.

Nieuws uit eigen huis

Afgelopen vrijdag werden door de Open Algemene Vergadering binnen LOKO een nieuwe hoofdredacteur en redactiesecretaris voor Veto benoemd. Joris Beckers, 22 jaar en afstuderende student Germaanse talen, wordt de nieuwe redactiesecretaris. Kris Malefason, 24 jaar en afstuderende student medisch-sociale wetenschappen, wordt de nieuwe hoofdredacteur. Joris en Kris volgen respectievelijk David Adriaen en Thomas Leys in hun functie op.

(tl/km)

Zijn waarheid

Het leek wel een samenzwering die maandag. Via e-mail werden de geïnteresseerden op de hoogte gebracht van de locatie, want niet de *Notre Dame* maar *l'Inconnu* was de plaats van afspraak. En zoals te verwachten zat het bovenzaaltje helemaal vol. Een staaltje van ramptoerisme blijktbaar: eerder extreme ideeën stoten af, maar trekken ook aan.

Lieven De Rouck

Over het Vlaams Blok berichten is natuurlijk niet eenvoudig. De politieke correctheid vereist dat het Blok kritisch wordt benaderd en zelfs 'ontmaskerd'. Anderzijds moet men niet veel moeite doen om het Blok als een eigenaardige partij te beschouwen. Dit weekend nog was te lezen dat het Blok opschuift naar het centrum en een deftige beleidspartij wil worden. In dezelfde krant bleek dat gemeenteraadslid Remie Timmers schuldig werd bevonden aan racisme. Hij had geroepen op de gemeenteraad dat "wanneer het Vlaams Blok zakken had gegooid aan het containerpark, dan zat daar geen slachtafval in, maar Turken." Tja. Ondertussen, na de veroordeling door de rechtbank, is hij uit de partij gezet. Dat het Blok opschuift naar het centrum betekent overigens niet dat het een establishmentpartij wordt, beweerde Filip Dewinter maandagavond. Lachend: "We stonden al behoorlijk rechts".

Dewinter vond het naar eigen zeggen jammer dat er geen tegenbetoging georganiseerd was. Daarmee was de toon van de avond gezet, want zoals geweten, is

Dewinter niet gespeend van enig gevoel voor humor. Zoals toen hij zijn rinkelende gsm uitschakelde: "Het was Abou Jahjah." Na een korte inleiding door Dewinter werden heel wat vragen afgevuurd.

Dewinter ging in op drie 'verdachtmakingen' ten aanzien van zijn partij: hij verklaarde dat zijn partij noch racistisch, anti-democratisch of demagogisch is. Het één en het ander valt aan te vechten, maar Dewinter leverde een aanvaardbaar discours. Zo ging hij uitgebreid in op het element 'racisme', te definiëren als rassenhaat. Dewinter gaf aan dat het partijprogramma van het Blok nationalistisch is, niet racistisch. Het zegt niks over huidskleur en geeft alle rassen dezelfde mogelijkheden om zich te integreren of Vlaming te worden. Al denken sommige militanten daar wellicht anders over.

Grijsheid

Dewinter ontcrachtte dus ook dat het Blok demagogisch zou zijn, het Blok "spreekt gewoon de taal van het volk en sluit zich niet op in de ivoren toren". Dewinter bestreed hier enkele karikaturen die men maakt van het Blok, alleen verviel hij er zelf dan weer in. Ook gaf hij aan geen *backbencher* te willen zijn, maar het debat aan te zwengelen, met af en toe provocerende ideeën. "Uit een confrontatie van ideeën kunnen een debat en een oplossing komen. Het Blok speelt daarin een unieke rol. Van welke ondraaglijke grijsheid zou de

Belgische politiek anders zijn?". Het is waar dat het Blok als eerste het migrantenprobleem heeft aangekaart en wellicht zelfs enkele juiste analyses terzake maakte, die Dewinter ook herhaalde maandagavond. Maar of de extreme oplossingen van het Blok dit debat bevorderen en niet net blokkeren, valt nog te betwijfelen.

Bij het homohuwelijk ging Dewinter behoorlijk uit de bocht. Het is niet ondemocratisch tegen het homohuwelijk te zijn — nog maar weinig landen erkennen het — en sommigen hechten belang aan de traditie van de christelijke context. Maar dan: "Een tot twee procent van de bevolking vraagt om van de uitzondering de regel te maken. (Volgens de meeste schattingen is een tiende van de bevolking holebi, ldr). Het homohuwelijk is een slecht voorbeeld voor de jeugd. Man-vrouw, man-man, vrouw-vrouw, het maakt niet meer uit tegenwoordig. De natuurlijke norm is nochtans wat hij is. Het is ook een modegril natuurlijk, al die artiesten en intellectuelen die uitpakken met hun homoseksualiteit. En dan die *Gay parade*, waarbij men homoseksualiteit opdringt en voorstelt als de ideale maatschappijvorm." Tja, tja, tja.

Foldertjes

Opvallend is ook dat Dewinter, die er, zoals vermeld, prat op gaat geen demagoog te zijn, bij nogal wat thema's liever andere partijen aanpakt dan zelf duidelijkheid te scheppen. Hij beweerde ook dat het Blok geen confessionele partij is en dat niet Alexandra Colen, maar wel hijzelf het partijstandpunt vertegenwoordigt. Zij is vooral goed om stemmen te ronselen in conservatief-katholieke kringen blijktbaar. Dewinter was wel eerlijk en gaf toe dat het Blok (nog) geen beleidspartij is, maar een oppositiepartij. "Daarom kiezen onze kiezers ook voor ons". Natuurlijk is niet alles wat het Blok zegt verkeerd of ondemocratisch. Bepaalde ideeën over identiteit of subsidiariteit kan men verdedigen. Ook andere onderwerpen zoals Ford Genk en drastische belastingverlagingen, enkelbandjes voor asielzoekers, de snel-Belg-wet, soft-drugs, Europa, kwamen aan bod. Over sommige onderwerpen wist Dewinter dus wel iets te vertellen. Inderdaad is het '*cordon médiatique*' één van de oorzaken van de onwetendheid over bijvoorbeeld het Europese standpunt van het Blok. Maar helaas lezen we daar ook zo weinig over in hun foldertjes.

Het Blok liet ons toe vrij kritisch te zijn over het door Dewinter vertelde verhaal. Wij besloten dan ook zoals de voorzitter van het LVSV inleidde: er is niet één waarheid, Dewinter heeft de zijne, wij hebben de onze. De lezer is ongetwijfeld in staat om de ene of de andere, of wellicht geen van beide, te omhelzen.

VETO'S VISITATIECOMMISSIE (2): FUNDAMENTELE WIJSBEGEERTE

Op zoek naar de ware

"Als je een brood bakt met wit meel of bruin meel en je doet precies hetzelfde, krijg je toch een ander brood." De les Fundamentele Wijsbegeerte was net begonnen en ik voelde me al nutteloos: dit had ik net zo goed zelf kunnen verzinnen.

Dries De Smet

Maar professor Hoenen waarschuwde meteen: "Is dit een ware stoel?" vroeg hij zich af, terwijl hij zichtbaar naar een tafel wees, "natuurlijk is dit een stoel, zou Aristoteles zeggen, want als het geen ware stoel zou zijn, zou ik het geen ware stoel noemen." Het relaas van een verkwikkende les Fundamentele Wijsbegeerte.

Het duurde niet lang of ik verloor mijn aandacht voor de prof en zijn woorden. Het voor vier vijfde vrouwelijk publiek deed mij een blik in de aula werpen, maar erg ver reikte die niet. Vlak naast mij zat immers een niet onaardig meisje. Door het Hollands georiënteerde accent van de prof geïnspireerd, liet ik me de woorden "Verrek, ben jij een knap ding" ontvallen. Bemerkt de afwezigheid van een vraagteken na 'ding'. Het meisje, dat nog steeds vlak naast me zat, vatte mijn zin echter op als een vraag en diende me dan ook beleefd van antwoord. "Uiteraard ben ik een knap ding," stak ze van wal, "want als ik geen knap ding zou zijn, zou Aristoteles zeggen, dan zou je mij geen knap ding noemen."

"Dit moet ik even herbekijken," fluisterde ik, maar ze hoorde mijn woorden al niet meer, daar ze naarstig de door de prof gedicteerde examenvragen aan het noteren was. Klaarblijkelijk was ik de enige die het verzuimde deze examenvragen te noteren,

maar dat lag vermoedelijk aan het feit dat ik dan ook de enige was die van dit vak geen examen moet afleggen. Op het blad van mijn buurvrouw las ik "Geef de soorten zielen. De plantenziel. De sensitieve ziel. De intellectuele ziel. Waarbij de één de ander omvat." Ik probeerde nog meer examenvragen te ontfutselen, maar u begrijpt best dat het niet eenvoudig is om de aandacht op het blad te houden als de eigenares veel boeiender is.

Examenvragen

Na een kwartier kon ik uit een flard van een gesprek, dat enkele rijen achter mij gevoerd werd, opmaken dat het dicteren van examenvragen voorbij was. Een van de meisjes vroeg zich immers af of dit nu dé examenvragen waren. "Natuurlijk zijn dit dé examenvragen," antwoordde een collega. "Want als dit de ware examenvragen niet waren, dan zou de prof dit toch geen examenvragen noemen."

Nu goed, ik had mijn buurvrouw beloofd dat ik het nog eens zou herbekijken en nam dan ook mijn bril uit mijn fluwelen etui. Na deze op mijn neus gezet te hebben, constateerde ik dat het meisje naast mij eigen-

lijk heel wat minder knap was dan ik me eerst voorgesteld had. De sterkte van mijn brilglazen is in 3 jaar niet meer bijgesteld, doch dat maakte de desillusie niet minder. Niets is wat het lijkt, bedacht ik, en zo bleek dat het heerschap vooraan zich plots in een kerk waande en de eerste verzen van het evangelie van Lucas begon voor te lezen.

Toen hij zijn bijbel dichtsloeg, viel ik instinctief in slaap. Dit is een restant van mijn carrière als misdienaar, waar ik, om de preek niet te hoeven aanhoren, me devoot een biddend slaapje aanmat. Deze bidstijl is overigens al doorgedrongen tot het hoogste niveau in Rome. Ik droomde over mijn buurmeisje en verwenste mezelf omdat ik mijn bril had opgezet. Erg lang duurde die droom echter niet.

Gebroken

Ik werd opgeschrikt door de snel veranderende tijden. De prof had zijn Hollands accent geruild voor een West-Vlaams, sprak enkele octaven hoger en was net als ik tot de constatacie gekomen dat het publiek er zonder bril stukken beter uitzag. Toen ik echter mijn hand liet rusten op het rechterbovenbeen van mijn buurvrouw, maakte een harige hand me met een pijnlijke klap in het gezicht duidelijk dat de volgende les reeds begonnen was. Voor me lag een gebroken bril. "Was dat," stamelde ik, "mijn bril?" "Natuurlijk," antwoordde de jongeheer naast me, "Was het jouw bril niet geweest, dan zou je het toch jouw bril niet noemen?"

Zonder de verbaasde gezichten rondom me een blik waardig te gunnen, klauterde ik over een dozijn banken en begaf me in het Joelende Leuven op zoek naar het meisje van mijn dromen. Zonder bril weliswaar.

Steekkaart

WOP06B: Fundamentele Wijsbegeerte

Prof? Maarten Hoenen.

Wanneer? Maandag 20 oktober van 14u03 tot 14u58.

Wie? 320 studenten uit 1ste Kan. Pedagogie en 1ste Kan. Godsdienstwetenschappen

Pauze? Geen.

“We moeten muren leren slopen”

De Europese top, daar wil de K.U.Leuven voor gaan. Als organisatie zijn er wel wat bijstellingen in het beleid en de structuur nodig, de ene al wat ingrijpender dan de andere. Professor Koen Debackere hielp de academische overheid een visie te ontwikkelen.

Thomas Leys

Koen Debackere is geen alumnus van de eigen Alma Mater. Hij studeerde voor burgerlijk ingenieur in Gent en verwerfde daar ook een diploma management. Daarna trok hij naar de Verenigde Staten waar hij doctorerde aan het prestigieuze MIT. Sindsdien is hij gastprofessor aan talrijke Europese universiteiten en kreeg hij een vaste stek in het departement Toegepaste Economische Wetenschappen van de K.U.Leuven. Bij studenten is hij vooral gekend als coördinator van het interfacultaire vak ‘Initiatie tot het ondernemen’. Zijn expertise ligt vooral bij het innovatiemanagement en vanuit die deskundigheid is Debackere onder meer actief in allerlei instellingen die de overheid adviseren over het onderzoeksbeleid.

Aan de K.U.Leuven is hij ook directeur van K.U.Leuven Research & Development, die de onderzoeksband met de industrie verzorgt en ook de spin-off-activiteiten helpt coördineren. Kortom, voor de academische overheid leek Debackere de geschikte persoon om mee een nieuwe visie op onderzoek uit te stippelen en daaraan gekoppeld, hoe de universiteit zich dan als instelling moet organiseren. De nota, zoals hij momenteel op tafel ligt, is dan ook het resultaat van een uitgebreide discussie in de Raad van Beheer van de K.U. Leuven, waarbij Debackere vooral de wetenschappelijke onderbouw verzorgde. Er is dus reden tot een paar kritische vragen.

Veto: *In de nota wordt gesteld dat de hervormingen nodig zijn omdat de overheid steeds meer verlangt van de universiteit. Klopt dat wel?*

Prof. Koen Debackere:

«Ik geef een aantal voorbeelden om dat te illustreren. Sinds een paar jaar zijn we verplicht het zelfstandig academisch personeel (ZAP) te evalueren. De overheid verwacht dus *accountability* van de professoren, op het vlak van onderzoek én op het vlak van onderwijs. We moeten dus van ieder ZAP-lid een dossier bijhouden. Een ander voorbeeld is de verdeling van de middelen uit het bijzonder onderzoeksfonds van de Vlaamse overheid. Er is een onafhankelijk, door de overheid gefinancierd, Steunpunt O&O statistieken dat de totale output qua publicaties en citaties in wetenschappelijke tijdschriften in kaart brengt. Een derde voorbeeld is de sterke sturing van de Europese Commissie die aandringt op *networks of excellence*.»

«Er komt dus vanuit diverse hoeken een vraag om meting, wat dan rechtstreeks impact heeft op de financiering van de instellingen, maar bijvoorbeeld ook op het imago. Dat laatste is toch ook voor studenten niet onbelangrijk. Neem nu het recente Europees Indicatorenrapport waarin honderden universiteiten staan opgesomd in een ranking met de aanduiding van de domeinen waar men sterk of zwak in is. Je

kunt daar voor of tegen zijn, maar dat is nu eenmaal de realiteit. De overheid maakt daar meer en meer op een competitieve basis gebruik van.»

Creatief

Veto: *Met het huidige bestuursmodel van de K.U.Leuven was dus niets veranderd tot die nieuwe uitdagingen zich aanboden?*

Prof. Debackere: «Als organisatie moeten we natuurlijk nadenken over hoe we een antwoord bieden op deze vragen. Dat gaat ook ruimer dan de structuur, want we moeten ons vooral de vraag stellen: wie willen we zijn? We kunnen ons bijvoorbeeld erbij neerleggen dat de overheid wikt en beschikt en dan ook de gevolgen daarvan dragen. Het huidige bestuur wil niet bij de pakken blijven zitten. We hebben een ambitie naar studenten, onderzoek, uitstraling... en als we dat willen waarmaken, moeten we keuzes durven maken. Dat zal meer dan vroeger het geval zijn en de organisatie moet daarop afgestemd zijn. Geen enkele rationale analyse laat immers toe om in alle domeinen ‘de beste’ te zijn.»

Veto: *Wat de onderwijsambitie betreft, wil de K.U.Leuven zich onderscheiden van de andere universiteiten. Wat moeten we ons daarbij voorstellen: dat het ‘moeilijker’ wordt?*

Prof. Debackere: «Het is geen debat over moeilijk of gemakkelijk, maar wel over wat goed onderwijs is. We moeten daarin creatief durven zijn. Ik zie in Nederland hoe er samenwerking ontstaat tussen technische universiteiten en medische faculteiten. Tegenwoordig heb je domeinen als *bio-*

moeten profileren en ik denk dat het voor de Vlaamse studenten ook wel voordelen heeft om met een internationaal publiek in de les te zitten. Over de financiering van dit alles moet wel nog wat gebakkeleid worden en dat wordt natuurlijk de volgende strijd in deze discussie...»

Muizen

Veto: *In de nota wordt de idee van ‘excellentiepolen’ gelanceerd, een tien à twintigtal onderzoeksgroepen die kunnen meedraaien op wereldniveau en ook extra betoelaagd zullen worden. Begrijpt u de ongerustheid van sommige faculteiten?*

Prof. Debackere: «Er bestaan hier wat misverstanden over. Excellentiepolen kunnen aanwezig zijn in alle groepen en faculteiten. We moeten vooral durven toegeven dat het onderzoeks- en onderwijsbedrijf — als ik dat zo mag uitdrukken — verschillend zijn tussen de groepen (*humane wetenschappen, exacte wetenschappen en biomedische wetenschappen, tl*). De manier waarop je iemand opleidt tot socioloog is verschillend van de manier waarop je iemand opleidt tot bioloog. Ook de structuur van het onderzoek is verschillend. Je moet dus die eigenheid kunnen laten spelen, wat we proberen te doen door een aantal zaken te decentraliseren naar de groepen toe. Dat doen we niet om muren op trekken, maar net om ze te slopen.»

«Op het gevaar af om verweten te worden weer een bedrijfsmatige visie te hebben, zou je de universiteit toch kunnen vergelijken met een bedrijf. Daar heb je ook een onderzoekslabo en een marketing-

financier. De meetgegevens waar we over beschikken zijn ook maar een input in de discussie; de finale beslissing gebeurt nog altijd vooral op basis van *peer review*. Collega’s van buiten de instelling zeggen met kennis van zaken dat deze of gene onderzoeksgroep echt wel topniveau bereikt. Publicaties zullen dus hoe dan ook wel een rol spelen. Dat is tenslotte ook het communicatievehikel van onderzoekers. Op die manier denk ik dat iedereen aan bod kan komen.»

One-liners

Veto: *De schotten tussen de faculteiten moeten verdwijnen, maar is dat wel realistisch?*

Prof. Debackere: «Als we allen akkoord gaan dat we de ambitie moeten hebben om door te stromen naar de Europese top, dan zal dit wel moeten. Met de nota willen we dus vooral een signaal geven. Ik geef een anekdote. Vanuit het departement TEW werk ik erg goed samen met de collega’s in het departement Werktuigkunde bij Toegepaste Wetenschappen. Nu, je moet als onderzoeker aan de K.U.Leuven maar eens proberen een initiatief op te starten over twee faculteiten heen. Het werk en de weerstanden zijn gigantisch.»

«Wat we dus vooral ook in de nota willen benadrukken, is dat veel van die dingen uiteindelijk een bottom-up-proces zullen zijn. De sturingskracht van ‘bovenaf’ is toch o zo beperkt. Wij kunnen wel vragen dat de mensen zichtbaar onderzoek afleveren of indicatoren vooropstellen, maar uiteindelijk zijn het de onderzoekers aan de basis die het moeten waarmaken. Onze hoop is wel dat we wat muren kunnen slopen en dat mensen ook meer geneigd zullen zijn om samen te werken.»

Veto: *Een controversieel punt in de nota is uiteraard de wijziging van de procedure waarop de rector wordt verkozen. Vreest u niet dat de discussie zich teveel op dat aspect toespitst?*

Prof. Debackere: «Wat zo interessant en belangrijk is aan dat debat, is dat iedereen in de instelling nu wordt uitgedaagd om na te denken over wat we precies aan het doen zijn. Rond dat punt zijn trouwens ook geen definitieve beslissingen genomen. Als je echter stelt dat je als een instelling een bepaalde eigenheid en rol in de Europese hogeronderwijsruimte wil nastreven, dan zul je daar als potentiële rector-kandidaat ook een visie rond moeten ontwikkelen. Stel dat er een kandidaat is die stelt dat hij van die plannen niet wil weten, dan weet iedereen waar hij of zij aan toe is. De verkiezing blijft tenslotte democratisch.»

«De mensen moeten wel beseffen hoe complex de universiteit, met nog eens een ziekenhuis erbij, wel is. Je kunt daar niet in *one-liners* over spreken. Het rectorchap is ook geen erefunctie meer; dat is hard werken! Dat is visie ontwikkelen, vechten... Er moet dus een balans zijn tussen inspraak en bestuur. Als we het trouwens over democratische legitimiteit hebben: bij parlementsverkiezingen bepalen wij toch ook niet wie er op de lijst staat? De academische gemeenschap blijft een *community*, en dat is een waarde die bindt, maar één die ook erg gefragmenteerd is. Als kandidaat moet je dus nog altijd een zeker draagvlak hebben.»

“Meer dan ooit zullen we keuzes moeten maken.”

informatica en *bio-engineering*. Kennis integreert immers meer en meer. Naast het basispakket van bacheloropleidingen moeten we dus ook nieuwe combinaties durven maken. Studenten moeten, zeker in de masteropleidingen, kunnen meegenieten van wat er aan die *fore front* aan het bewegen is qua onderzoek.»

Veto: *Kan de K.U.Leuven ‘de betere student’ wel aantrekken als zaken als toelatingsproeven, verhoogde inschrijvingsgelden... niet kunnen?*

Prof. Debackere: «Daar zullen we ook keuzes in moeten maken. Beter studenten aantrekken doe je ook niet via hogere inschrijvingsgelden, maar net door studenten te motiveren om *hier* hun master of advanced master te volgen. Vooral naar buitenlandse studenten zullen we ons zo

afdeling die op een totaal verschillende manier werken, maar niet zonder elkaar kunnen. Ook in de universiteit zijn die verschillen er. In de geneeskunde of fysica heb je publicaties met tientallen auteurs, omdat die zich hebben georganiseerd in een netwerk. Bij humane wetenschappen is het meestal één onderzoeker — soms met een paar mensen — die zijn eigen creatief inzicht neerschrijven. Als dat nu eenmaal de logica is, waarom zouden we dat moeten veranderen? We moeten elkaars eigenheid respecteren.»

«Wat die aanvullende financiering betreft, zullen er ook verschillen zijn. Bij humane wetenschappen heb je geen half miljoen euro nodig om muizen te kopen, maar wel geld om mensen te kunnen

Beter strijd tegen hetzelfde probleem dan tegen elkaar

Je zou van minder moe worden: de hele dag bezig zijn met het chronisch vermoeidheidssyndroom (CVS), op zoek naar oorzakelijke en uitlokkende factoren en opboksen tegen collega's – concurrenten uit de naburige universiteitsstad. Wij ondervroegen tot we erbij neervielen dr. Jo Nijs (VUB) en prof. dr. Boudewijn Van Houdenhove (K.U.Leuven) over wat CVS nu eigenlijk is en hoe het nu eigenlijk zit met die tegestrijdigheden tussen Leuven en Brussel.

Hanne Vermeiren

Jo Nijs, doctor in de kinesitherapie en revalidatie, schreef niet erg lang geleden een doctoraat over CVS, waarin hij onder andere aantoonde dat de ziekte niet bepaald wordt door de bewegingsangst. Het klinkt allemaal erg mooi, maar wat betekent dat nu eigenlijk?

Jo Nijs: «CVS is een syndroom en dus zoals alle syndromen een verzamelnaam voor verschillende aandoeningen. De ziektepatronen van deze aandoeningen zijn gelijkaardig en toch zeer variabel: vermoeidheid, pijnlijke gewrichten en spieren, geheugenstoornissen, concentratiestoornissen... Het hangt van patiënt tot patiënt af welke symptomen naar voren komen. Het kan op elke leeftijd voorkomen, maar vooral bij vrouwen tussen de 30 en de 40 jaar.»

Veto: Is er een verklaring waarom het vooral bij deze groep voorkomt?

Nijs: «Het kan optreden door hormonale veranderingen op die leeftijd, ten gevolge van een zwangerschap bijvoorbeeld. Bovendien zijn het meestal erg actieve mensen. Over de oorzaken van CVS is nog niet veel bekend. We kunnen wel bij een aantal subgroepen een aantal factoren aanduiden, maar dé oorzaak weten we niet. Dat is ook het typische van een syndroom. We vermoeden sterk dat de oorzaken gezocht moeten worden in een samenvoeging van verschillende factoren, zowel biologische — bijvoorbeeld infecties — als een psychologische belasting. In Brussel zijn we erg bezig met dat onderzoek naar infecties.»

Fiets

Veto: Welke behandelingen zijn er voor handen voor CVS?

Nijs: «De behandeling is afhankelijk van subgroep tot subgroep. Iemand die door een infectie CVS krijgt, zal met medicatie kunnen geholpen worden. Ook de cognitieve gedragstherapie kan een oplossing bieden, vooral voor de verbetering van de levenskwaliteit, het is moeilijker om dan van echt 'herstel' te spreken.»

Veto: Uw onderzoek handelde onder andere over de rol van bewegingsangst bij CVS. Wat heeft u hierover gevonden?

Nijs: «Het vermoeden bestond dat patiënten die erg veel pijnklachten en vermoeidheidsymptomen hebben, angst krijgen om te bewegen en zo hun ziekte in stand houden. Ze zouden daardoor immers nog minder bewegen. Ten eerste bleek dat minstens de helft van de patiënten een duidelijke angst heeft om te bewegen wat een grote invloed heeft op hun levenskwaliteit. Dit is belangrijk, want dat heeft implicaties voor de soort therapie die best gevolgd wordt.»

«Daarnaast hebben we ook onderzocht of die angst om te bewegen ook de inspanningscapaciteit ontregelt en zo dus werkelijk een in stand houdende factor kan zijn. Het onderzoek verliep concreet als volgt: we gingen na in welke mate iemand angstig was en in welke mate deze persoon gepast reageerde op een inspanning. Dat laatste valt te meten via de test op de fiets: iemand moet een inspanning doen terwijl je meet hoeveel gassen hij inademt en dergelijke. Het resultaat was dat er geen verband bestond. Het klopt dus niet dat de angst om te bewegen CVS in stand houdt. De reacties op de fiets zijn misschien wel niet normaal, maar er is geen verband.»

Veto: Wat zijn de verschillen tussen het onderzoek in Leuven en Brussel?

Nijs: «Je mag het onderzoek in Leuven enerzijds en in Brussel anderzijds niet als tegenstrijdig zien, maar als aanvullend. Iedereen is het erover eens dat CVS zowel lichamelijke als psychische factoren heeft. In Brussel, onder leiding van prof. dr. De Meirleir wordt vooral biologisch onderzoek gedaan, Leuven spitst zich toe op de psychologische kant van de zaak.»

Krachten

Heel wat wijzer over CVS en nog niet aan het einde van onze krachten, nemen we de bus richting Gasthuisberg, waar psychiater prof. dr. Boudewijn Van Houdenhove ons verwacht om te vertellen wat hij denkt over CVS en de verschillen tussen Leuven en Brussel.

Boudewijn Van Houdenhove:

«Het verschil in onderzoek tussen de biologische en psychologische kant klopt gedeeltelijk, maar niet helemaal. Eigenlijk is het verkeerd om het als polariteit te schetsen. Het verschil tussen Leuven en Brussel is dat wij een veel bredere visie hebben, in Brussel bekijkt men het enger. Onze brede visie bestaat uit een bio-psychosociaal model. Laat me wel duidelijk maken dat psychosociaal niet wil zeggen dat CVS ingebeeld is. Naast de biologische aspecten houden wij ook rekening met gevoelens, gedachten, relaties, verwachtingen... Daarnaast zijn er nog bijkomende problemen: onbegrip van de omgeving, problemen met de ziekenkas, problemen met de werkgever. Dat moet allemaal in rekening worden gebracht.»

«In Leuven luisteren we naar de patiënten, ik ben tenslotte psychiater. In Brussel luisteren ze niet naar het verhaal achter de ziekte. Zij spitsen zich vooral toe op de ontregeling van het immuunsysteem, wat leidt tot infecties. Wij proberen ook andere factoren te vinden.»

Veto: Welke zijn volgens u de oorzaken van CVS?

Van Houdenhove: «Als je over oorzaken bezig bent, moet je een aantal zaken duidelijk onderscheiden. Er is namelijk de vraag naar het *waarom* en de vraag naar het *hoe*. Waarom wijst naar de etiologie en kan je opsplitsen in drie soorten factoren: de uitlokkende, degene die je voorbestemd maken en degene die de ziekte in stand houden. Deze worden ook wel de drie p's genoemd: precipiterende, predisponerende en perpetuerende factoren. Wat we ons dus eigenlijk afvragen, is welke factor CVS tot uiting heeft gebracht (precipiterend); welke

factor ervoor zorgt dat niet iedereen die ziekte krijgt, maar jij wel (predisponerend). Dat is dus een vraag naar kwetsbaarheid. Ten slotte gaan we na hoe het komt dat de ziekte blijft voortduren, ook al is de uitlokkende factor opgelost (perpetuerend).»

«Daarnaast is er dus het hoe of de pathogenese. Hoe is de ziekte eigenlijk tot stand gekomen, wat is het mechanisme hierachter? Hoe kom je van de stressor die de uitlokkende factor is tot CVS? Hierrond zijn veel hypothesen. Wij denken dat het komt door een ontregeling in het stress-systeem, in combinatie met perpetuerende factoren, zoals bijvoorbeeld te veel rusten, wat de ziekte vaak verergert, of ontkennen dat men ziek is, langdurige slaapstoornissen, depressie, onbegrip. In Brussel denkt men dat een ontregeling in het immuunsysteem, en dus een kwetsbaarheid voor infecties, de oorzaak is. Wij denken eerder dat dat een perpetuerende factor is.»

Grenzen

Veto: Wat is volgens u de beste therapie?

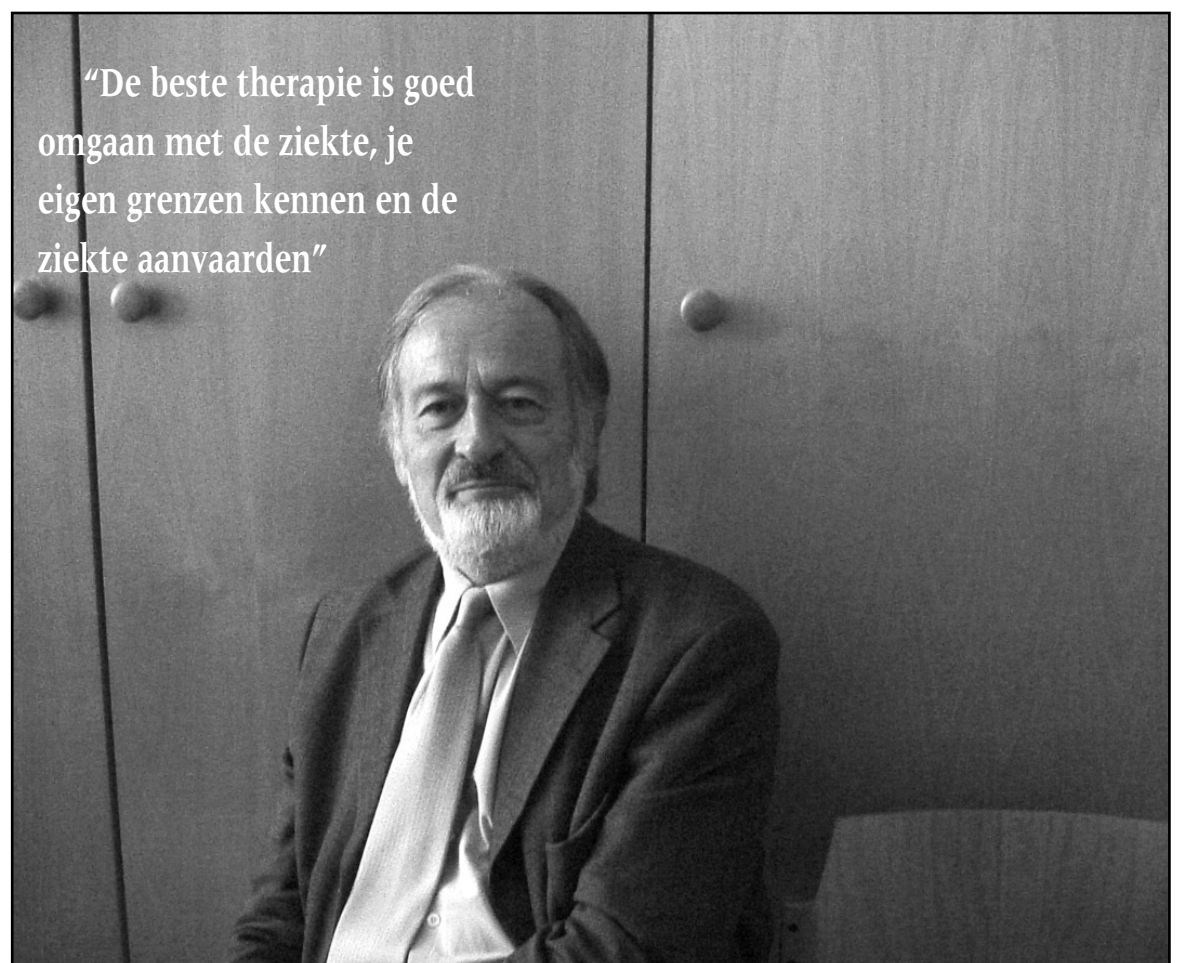
Van Houdenhove: «De therapieën waarvoor evidentie gevonden is dat ze zouden werken, zijn de cognitieve gedragstherapie en de graded exercize training (*waarbij geleidelijk aan de activiteit wordt opgedreven, nvdv*). Natuurlijk is er ook kritiek op die therapieën, maar begeleiding lijkt de posi-

bleem, want mensen die CVS krijgen, zijn net als actieve mensen, mensen die willen blijven vechten, die door willen gaan. Het zijn geen mensen die de moed laten zakken of de hoop opgeven. Maar ze zullen hun beperkingen moeten aanvaarden. Sommigen vinden zo een nieuw evenwicht en het is goed als we dit kunnen bevorderen. Natuurlijk klinkt dit mooi in theorie, maar is in de praktijk wel heel wat minder eenvoudig.»

«Positieve verwachtingen hebben eigenlijk al een helend effect. Dat kan je bijvoorbeeld zien aan de hand van placebo's. Als iemand gelooft dat het kan werken, dan werkt het al voor een deel. Dit heeft zelfs een neurologisch substraat, er gaan hersendelen werken die daarvoor minder actief waren. Dit zijn belangrijke bevindingen die in de therapie moeten worden ingebouwd. Het realistisch optimisme is goed voor de gezondheid.»

Veto: De medische en wetenschappelijke wereld is groter dan Leuven en Brussel. Hoe denkt men er in de rest van de wereld over?

Van Houdenhove: «In Engeland zijn gelijkaardige situaties. Wessely, ook een psychiater, benadert CVS vanuit de psychologische oorzaken, terwijl een andere groep het eerder neurologisch gaat zoeken. De dichotomie komt ook elders voor, maar dat is eigenlijk ten onrechte. Het geeft een oud dualistisch denken weer dat eigenlijk voor-

“De beste therapie is goed omgaan met de ziekte, je eigen grenzen kennen en de ziekte aanvaarden”

tieve evolutie te bevorderen. De meeste patiënten hopen eigenlijk dat ze een medicament krijgen, een middel dat de ontregelingen kan corrigeren. Op dit vlak gebeuren er in Brussel goede zaken. Vroeg of laat zal er wel medicatie komen die bijsturend kan werken, maar voorlopig is alles nog experimenteel. In Leuven bijvoorbeeld, hebben we patiënten cortisone gegeven om de ontregelingen in het stress-systeem tegen te gaan. Dit heeft tijdelijk een goed effect, maar niet op lange termijn.»

«De beste therapie is eigenlijk goed omgaan met de ziekte, de grenzen kennen en de ziekte aanvaarden. Mensen die goed omgaan met de klachten, hebben meer kans om langzaam te verbeteren, er treedt een spontane recuperatie op. Dit kan aangeleerd worden door cognitieve gedragstherapie. Wat men zeker niet mag doen, is nog meer stress opzoeken. Dat is wel vaak een pro-

bijgestreefd is. Die dichotomie hoeft niet, dat dualisme lijkt op middeleeuwse geneeskunde. De mens is een geheel en wij zullen hem zo moeten aanvaarden. Waarom denk je dat mensen die in de traditionele geneeskunde hun ding niet vinden, het gaan zoeken in de alternatieve geneeskunde?»

Ten slotte benadrukt prof. dr. Van Houdenhove nog dat de verschillen tussen Brussel en Leuven niet als een strijd moeten gezien worden; ze benaderen CVS gewoon op een verschillende manier. Er zijn zelfs al samenwerkingen en het zou jammer zijn als deze verloren gingen. Uiteindelijk strijden ze samen voor hetzelfde doel.

“Soms is het chaos in mijn hoofd”

Een zootje ongeregeld is het op de faculteit filosofie. De meest bizarre lesuren, studenten die van overal en nergens lijken te komen en daarbij nog eens evenveel internationale studenten als Nederlandstalige. Hoe hou je dat als presidium in de hand? Preses Kasper Van Rompay geeft zijn ideeën over verantwoordelijkheid, de ondraaglijke zwaarte van de papiermolen en pintjes drinken. Geen wonder dat het soms een beetje chaos is in zijn hoofd...

Vanessa Vansintjan

Veto: Om maar eens te beginnen met de vraag van de preses van vorige week: Slaag je er nog in regelmatig te slapen? Wat is het gemiddelde aantal uurtjes dat je per nacht je nest in kan?

Kasper: «Regelmatig is het zeker niet, maar het is niet zo dat ik geen enkele nacht genoeg slaap heb. Voor een student filosofie is het leven sowieso al onregelmatig, omdat we meestal 's morgens en 's avonds les hebben. Als er daarna dan een activiteit is die uitloopt tot in de vroege uurtjes en je moet er dan even later terug uit voor de les, tja, dan wordt het moeilijk om een gemiddelde te plakken op het aantal uren dat ik per nacht slaap.»

Veto: Wat zijn de mooie en minder mooie kantjes van het presesschap?

Kasper: «Ik ben nog niet zolang preses, dus voorlopig ligt het nog moeilijk om daarop te antwoorden. Wat ik tot nu toe het mooiste vind, is wanneer mensen naar je toe stappen met een idee. Dat je ze als presidium kan helpen met de verwezenlijking van iets waarmee ze al een tijdje in hun hoofd zaten, geeft een leuk gevoel.»

«De minder mooie kant is de administratieve rompslomp die je erbij moet nemen. Ik ben daar van nature heel slecht in, dus op dat vlak is het al een harde levensles geweest. Het is goed dat ik dat op deze manier allemaal een beetje leer, maar echt plezant vind ik die paperassen toch niet.»

Mannenwereld

Veto: Denk je dat een preses meer macht heeft dan een gewone student?

Kasper: «Neen. Wij zijn de gewone student en uiteindelijk is er geen verschil tussen het presidium en de andere studenten. Wel is het heel tof om in het bureau te zitten van de faculteit en de faculteitsraad en om de proffen onder elkaar bezig te zien op een informele manier. In het algemeen is de afstand tussen de professoren en de studenten te groot. Het is sowieso moeilijk om gewoon op een prof af te stappen en die afstand te doorbreken, en dat is nu, als preses, wel gemakkelijker. In die zin heb je meer macht, omdat je in hun ogen de student vertegenwoordigt.»

«De proffen staan trouwens altijd wel positief tegenover de activiteiten van het presidium, maar het blijft moeilijk om ze er daadwerkelijk bij te betrekken. In theorie zijn ze begaan met hun studenten, maar het is bijvoorbeeld erg moeilijk om een prof mee te krijgen naar het toneel voor een nabespreking. Maar we blijven ervoor gaan; we geven de hoop niet op (lacht).»

Veto: Maakt het verschil of een preses mannelijk of vrouwelijk is?

Kasper: (Denkt na) «Tja, je kunt natuurlijk een hele discussie beginnen over het feit dat vrouwen beter zijn in sociale contacten enzovoort. Toch maakt het niet veel verschil uit, denk ik. Alleen is het zo dat het hier aan de K.U.Leuven overwegend een mannenwereld is en dat in die zin een vrouwelijke preses of presidiumleden een goed tegengewicht vormen. In ons presidium is de verhouding ook niet goed hoor: van de tien leden zijn er maar twee vrouw. Maar goed, we hebben in het verleden toch al vaak een vrouwelijke preses gehad.»

Veto: Vind je dat je als preses het goede voorbeeld moet geven en stipt de lessen moet volgen?

Kasper: «Neen, iedereen moet dat voor zichzelf uitmaken. Ik probeer zelf zoveel mogelijk naar de les te gaan. Zeker als het goed gebracht is, heb ik daar veel aan en haal ik er voor een deel mijn enthousiasme uit om te studeren. Als preses ben ik nu ook meer betrokken in alles wat er in en rond het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte (HIW) gebeurt, en daardoor ben ik ook meer geïnteresseerd in de lessen.»

Veto: Is je leven als preses te combineren met een relatie?

Kasper: «Het zal wel moeten! Ik heb een relatie, dus ja. Het is niet altijd even gemakkelijk, maar ik kan nog altijd zelf kiezen wanneer ik tijd maak voor iets anders dan het presidium. Het feit dat ik preses ben, verandert eigenlijk niet veel aan mijn relatie.»

Veto: Hoe reageerden je ouders en je omgeving op je presesschap?

Kasper: (Lacht) «Euh, ze lachten allemaal met mij, vooral mijn vrienden dan. Het presidium is iets dat als heel studentikoos aanzien wordt en ik ben niet zo studentikoos.

En bovendien heb ik de reputatie nogal slordig en onstipt te zijn, vandaar dus de nogal hilarische reacties. Maar als je dan toch aan een universiteit zit die veel nadelen heeft, zoals de grote afstand tussen proffen en studenten waar ik het net al over had, dan kan je er maar beter voor gaan en er iets van maken. In mijn ogen is deze universiteit te groot en zijn er veel mensen die hier gewoon verloren lopen. Waarom zou je er dan zelf niet iets plezants van maken en ervoor zorgen dat er iets gebeurt voor de studenten op het HIW? Ondertussen zijn mijn vrienden het gewoon, al valt er af en toe nog wel eens een mop over lintjes.»

Veto: Denk je dat het presidium belangrijk is voor de gewone student?

Kasper: «Als 'clubje' is het presidium natuurlijk totaal onbelangrijk. Zolang het niet meer dan dat is, blijft de rol ervan beperkt tot jezelf en de anderen die er deel van uitmaken. Pas van zodra er goede activiteiten zijn, is het echt van belang.»

«Het is nogal stom om zomaar te zeggen dat de studenten in niets meer geïnteresseerd zijn. Je moet de mensen ook niet pushen om lid te worden. Laat ze gewoon meedoen aan de activiteiten die ze interessant vinden. Werkt het, dan is dat des te beter, werkt het niet, dan is dat ook zo. In een faculteit als filosofie is het moeilijk de studenten te bereiken door de onregelmatige lessen en de verschillende richtingen en nationaliteiten die er samenkomen. In tweede kan weet je vaak nog niet wie er precies in je jaar zit, ook al gaat het om weinig mensen.»

«Vorig jaar was er een soort 'minimaal presidium', met een cursusdienst en een kerstfeestje, maar niet meer dan dat. Sinds dit jaar hebben we terug een volwaardig presidium en onze activiteiten beginnen stilaan te draaien. Een goede cursusdienst is superhandig voor alle studenten, maar het is voornamelijk door de activiteiten dat er een meerwaarde komt. Het is vooral dan dat er een leuke sfeer ontstaat tussen de studenten. Zoiets is trouwens belangrijk voor de manier waarop je studeert. Als er meer samenhang is, kan je zonder problemen vragen stellen aan elkaar, notities uitwisselen of over de materie discussiëren. Niet dat dat voor mij per se hoeft, maar het maakt wat je leert minder droog. Wat je studeert hoeft geen veran-mijn-bed-show te zijn, hé.»

Grap

Veto: Zijn er taken die je als preses eigenlijk moet doen, maar liever doorschuift naar anderen?

Kasper: «Mijn taak is vooral coördineren en delegeren, dus dat valt nog wel mee. Alleen al dat administratief gedoe, daar hou ik echt niet van. Nu ik er zo over denk, ligt het bij mij eigenlijk omgekeerd: ik zou soms liever voor één activiteit gaan, in plaats van alles in het oog te houden. Dankzij mijn vice-preses kan ik me wel wat meer toelagen op het culturele aanbod, terwijl hij zich wat meer bezighoudt met sport en feest. Maar goed, het gaat er toch vooral om de ogen goed open te houden, zodat alles goed verloopt. Helemaal niet simpel, eigenlijk. Soms is het chaos in mijn hoofd. Helemaal anders dan bij de jeugdbeweging, moet je echt lang van op voorhand plannen. Als preses heb je twee taken: representeren in alle raden en activiteiten organiseren. Soms

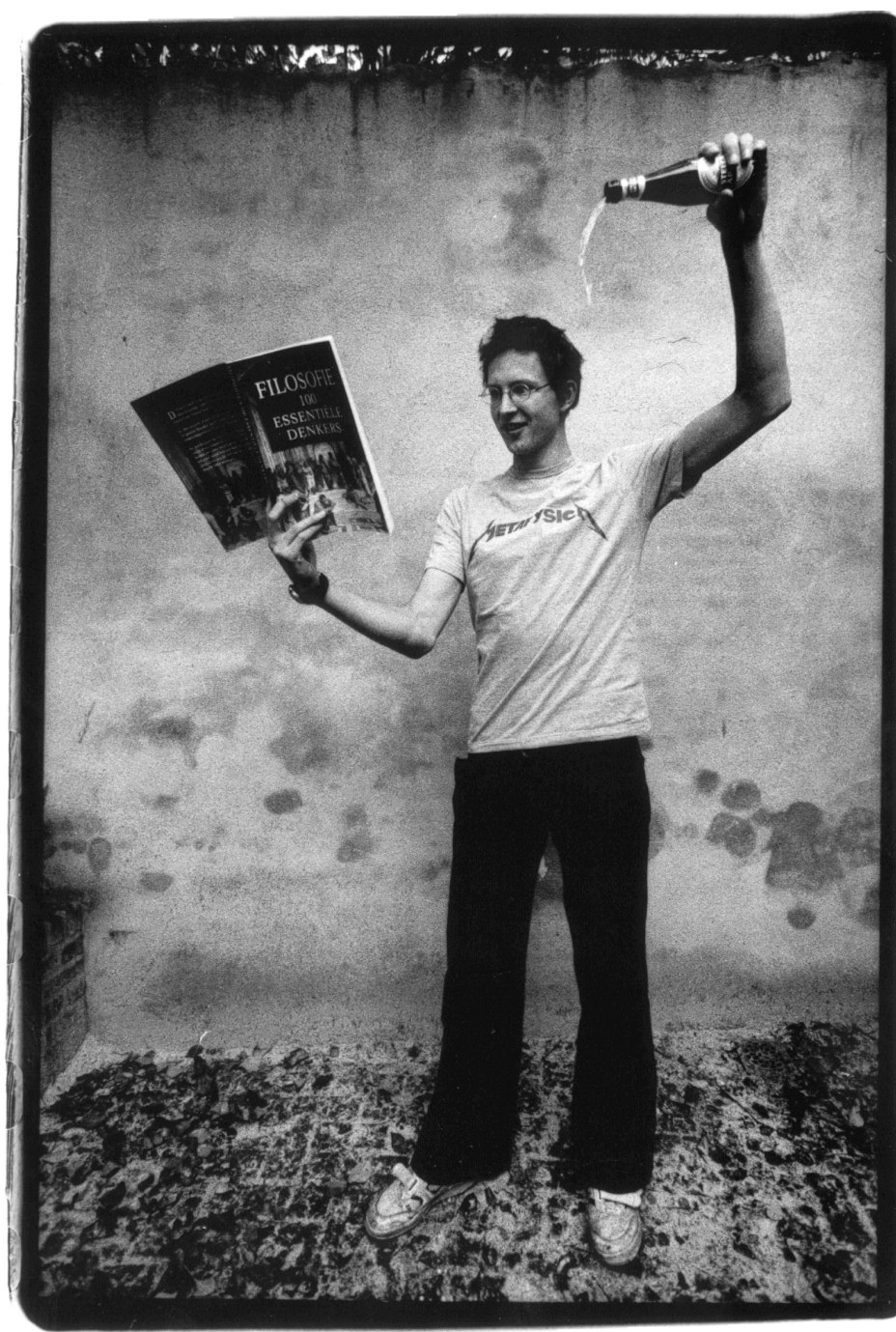
komt alles nogal van alle kanten op je af. Zaken als de presidiumvergaderingen en verslagen goed bijhouden, maken dat makkelijker. Ik moet nog een beetje leren daarin wat efficiënter te zijn.»

Veto: Wat is je limiet om zat te worden en heb je die als preses moeten verleggen?

Kasper: (zonder ook maar even te moeten nadenken) «Na iets van een zeven pintjes ben ik in de wind, na tien pintjes begin ik toch wel wat zat te worden en na vijftien pintjes ben ik serieus zat. Pas op, ik heb hier al over nagedacht. Als filosoof moet je over alles nadenken, hoor (lacht)! Ik heb dat sinds ik preses ben niet moeten verleggen, maar ik vind dat ik nu niet verder dan tien pintjes kan gaan, kwestie van verantwoordelijkheid. Je kunt wel al eens uitslapen, maar toch niet al te vaak. En ook, als je de dag erop iets wilt presteren voor het presidium, zorg je er best voor dat je niet te murf bent.»

Veto: Heb je al gemerkt dat het presesschap je erotische uitstraling vergroot?

Kasper: «Er zijn twee bepaalde tweedekenners die steeds buigen als ik ze tegenkom. Maar dat heeft niet zozeer met mijn erotische uitstraling te maken, dat is eerder voor de grap

(lacht). Je voelt wel een beetje dat je herkend wordt, maar voor de rest merk ik daar niets van. Gelukkig! Ik probeer er ook geen oog voor te hebben.»

Veto: Laatste vraag dan: Witloof of spruitjes?

Kasper: «Geef mij dan maar witloof met hesp en een kaas-sausje uit de oven, met zo'n korstje erop. Dat valt best nog wel te smaken. Spruitjes absoluut niet, echt niet!»

Veto: En dan je vraag voor de volgende slachtoffers?

Kasper: «Als je iets in één oogopslag aan de universiteit zou kunnen veranderen wat zou je dan veranderen? Of zou je niets veranderen?»

Foto: Pieter Baert

www.nfk.student.kuleuven.ac.be

Hongerige studenten twee maaltijden verwijderd van revolutie

Wat staat Leuven te wachten als de Alma morgen niet meer opengaat? Moeten de frietkoten zich nu al voorbereiden op een dreigende voedselschaarste in Leuven? Leggen de supermarkten best al een zwarte stock aan? Is de totale chaos nabij of merken de studenten niet eens dat Alma niet meer is?

Uur 1

Het faillissement van Alma hing al jaren in de lucht, maar werd door niemand *au sérieux* genomen. Het falen van Alma is een feit. Hongerige studenten staan voor een gesloten deur. Niemand was hierop voorbereid. Er wordt gedacht aan een lokale technische storing. Hopeloze studenten vluchten snel naar een andere Alma, maar ook deze studentenrestaurants blijken gesloten te zijn. Er heerst grote onduidelijkheid onder de aanwezige studenten. De eerste geruchten omtrent een faillissement doen de ronde. Studenten die nooit de Veto lazen zijn totaal verrast. Kauwgom, snoep en muntjes op zak worden opgegeten.

Uur 4

De massa's aan de ingangen van de verschillende Alma's groeien aan. Het initiatief van een bloemenventer kan op weinig sympathie rekenen. Protestliederen worden aangeheven en hier en daar worden herinneringen aan de jarenlange Alma-bezoeken opgehaald. Het spijsverteringsstelsel van de studenten begint danig in de knoop te raken. Aanwezige drank- en snoepautomaten zijn ondertussen leeg.

Uur 6

Goed nieuws voor de bloemenverkoper: enkele studenten zijn de wanhoop nabij en storten zich - de hongerdood vrezend - op 's mans koopwaren. Anarchisten ruiken een lucratieve kans tot expansie en beginnen een volkskeuken aan de poorten van wat ooit de culinaire trots van de K.U.Leuven was. Het spel van vraag en aanbod dwingt hen ertoe de massale vraag te volgen en hun prijzen gevoelig de hoogte in te drijven. De prijs voor een bordje couscous evolueert richting 20 euro en meer! Sociale Raad (Sora) onthield zich bij de stemming toen ze te weten kwamen dat de prijs 10 euro de hoogte inging. Ook extreem-rechts laat zich niet onbetuigd en eist dat de productie van couscous meteen wordt stopgezet en dat wordt overgeschakeld op biefstuk-friet, desnoods doen ze het zelf!

Uur 8

De eerste studenten met een hypoglycemie — een te laag suikergehalte in het bloed — worden opgenomen in Gasthuisberg. Al snel worden de volgende slachtoffers binnengebracht. De massa verplaatst zich richting rectoraat. Daar heeft de rijkswacht reeds een perimeter ingesteld. Dichter dan 100 meter raakt de hongerige massa niet. Met tomaten kan niet gegooid worden; die werden reeds allemaal verorberd. De realiteit is dat we niet twee maaltijden, maar slechts één van een revolutie verwijderd waren.

Uur 12

Sora besluit om deze keer niet wezenloos bij de pakken te blijven zitten en organiseert samen met het Leger des Heils een gaarkeuken. Door de massale toeloop is reeds na

tien minuten alle soep en brood op. Sora verschanst zich hopeloos terug in hun kantoor. De barricades voor de toegangsdeuren van Alma mochten niet baten en het nog aanwezige meubilair en bestek worden geplunderd. De plundersaars weten niet wat ze met de potten en pannen moeten doen en bekogelen het rectoraat ermee.

Uur 18

Kebabzaken en frietkoten doen gouden zaken, zelfs de marginalere etablissementen trekken in deze tijden vlot klandizie. Enkele studenten overwegen zelf hun potje te koken, kennissen en vrienden vrezden het ergste... De brandweer mag uitrukken voor de eerste keukenbrand: een frietketel vatte vlam toen iemand spaghetti wou bereiden. De eerste studenten met een voedselvergiftiging, te wijten aan het verorberen van als kool uitziende bloemen uit de Leuvense stedelijke bloembakken, worden op spoed binnengebracht.

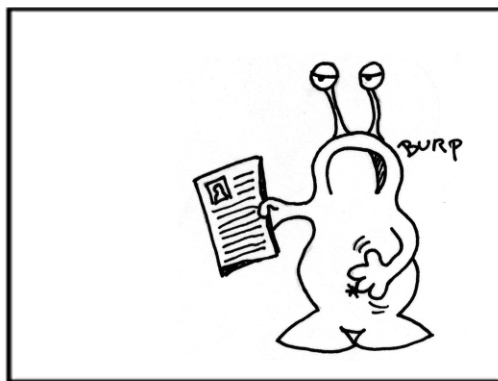
Uur 24

De eerste dag zonder Alma was al een ramp. De ganse nacht waren de ordediensten druk in de weer om plunderingen te voorkomen en om de orde in lokale fast-food-restaurants te herstellen. Het waterkanon chargeert in de Muntstraat en Parijsstraat. Via radio krijgen horeca-zaken de raad hun deuren gesloten te houden. De studenten worden ingelicht omtrent het bestaan van supermarkten en trekken — na het vergelijkend supermarkt-onderzoek in Veto gelezen te hebben — naar de goedkoopste supermarkt in de buurt om er zich te bevoorraden met etenswaren. Hoezee!

(km)

Freddy

door Sh3L14C

<http://users.pandora.be/shellaceb/>

En in Gent?

“Vrouwen gaan uit om te vergeten, mannen om bij de vrouwen te zijn. Vrouwen willen praten en eten, mannen verkiezen de korte pijn. En in Gent? En in Gent?” De Mens vroeg het zich in 1996 al af. Of de vrouwen vergeten, de mannen bij de vrouwen zitten en of de mannen de korte pijn verkiezen, zoeken wij een andere keer voor u uit. Vandaag onderzoeken we waar de vrouwen (en mannen) van de universiteit gaan praten en eten.

In Gent zijn er zeven door de universiteit gesubsidieerde studenten-restaurants. Daarnaast vind je er negen cafetaria's waar je een broodje kan verorberen. De maaltijden in deze restaurants zijn in vergelijking met onze eigen Alma minder gevarieerd, maar wel een stuk goedkoper.

In elk studentenrestaurant kan je dagelijks vier verschillende maaltijden eten. Je vindt er telkens een vis-, een vlees- en een vegetarische schotel. Volgens Leen, studente Germaanse talen, wordt het eten er best gemaakt, maar staan er te veel gefrituurde hapjes op het menu.

De Gentse studenten komen er wel een pak goedkoper van af. Drie van de vier geserveerde maaltijden kosten minder dan 2,80 euro; voor het duurste gerecht betaal je 3,50 euro. Volgens de website van UGent betaal je voor een soepje slechts 20 cent, of 8 oude Belgische franken, maar volgens Leen is dat een zetfout.

Onlangs werd er nog gestaakt in vier van de Gentse studentenrestaurants. De socialistische vakbond ACOD had opgeroepen tot actie nadat UGent meldde dat ze

het mogelijk achtte om een studentenrestaurant op de campus in Zwijnaarde door een privé-partner mee te laten beheren. Het personeel vreesde dat de UGent dit medebeheer zou gebruiken om de werknemers andere, minder gunstige statuten op te leggen.

Daarop zond Marc De Clerq, vice-rector van UGent, prompt per mail een mededeling naar het personeel en alle studenten van UGent. Daarin liet hij weten dat men enkel het licht op groen gezet had voor een eventuele samenwerking met privé-partners, omdat het bewuste studentenrestaurant gevestigd is nabij een industriezone en dus talrijke potentiële klanten zou kunnen vinden naast de studenten. Enkel over het principe en de procedure was er een beslissing genomen, maar of die privé-partner er ook komt, zou later worden afgewogen in het belang van de student en de universiteit.

Dat UGent gewonnen is voor zo'n samenwerking, liet De Clerq in zijn mededeling duidelijk verstaan. We citeren: “De keuze om te onderzoeken of er geen samenwerking met de privé-sector op Ardoyen mogelijk was, wordt ook ingegeven door de wens om op die manier investeringsgeld vrij te maken ten voordele van andere bestaande of nog te bouwen restaurants. In dit verband vestig ik uw aandacht op de noodzaak van de uitbreiding van de BRUG en de renovatie van Overpoort (BRUG en Overpoort zijn 2 van de studentenrestaurants, dds), meermaals gevraagd door de vertegenwoordigers van het personeel in het Basisoverlegcomité.”

(dds)

In de Rue des Bouchers

“'t Is de stroot van de studenten”, zong Johan Verminnen over de “Rue des Bouchers”. Tegenwoordig moeten de VUB-studenten echter niet meer naar de Beenhouwersstraat gaan om aan een warme maaltijd te komen: op de beide campussen — in Etterbeek en in Jette — staan studentenrestaurants, waar je voor een schappelijke prijs kan eten.

In de restaurants heb je elke dag zeven keuzemogelijkheden: drie dagmenu's - waaronder één vegetarisch —, een pastabar, een wokgerecht, een koude schotel en een grill. Groot verschil met Leuven is dat soep, hoofdgerecht en dessert inbegrepen zijn in de prijs.

Nog een verschil met Leuven is dat beursstudenten in Brussel minder moeten betalen voor hun eten. Ze krijgen een maaltijdkaart en betalen steeds ongeveer drie euro voor alle keuzemenu's, met uitzondering van de grill, die 4,35 euro kost. Voor gewone studenten geldt hetzelfde, maar de prijs schommelt voor hen rond de vier euro, en 5,60 euro voor de grill. De Leuvense studenten hebben zich steeds verzet tegen een prijsdifferenziatie tussen beursstudenten en 'gewone' studenten, omdat ze geloven dat dit beursstudenten stigmatiseert.

Qua studentenafvaardiging is het verschil wel zeer groot: in de raad van beheer van de Brusselse restaurants zetelt er voor elk van de acht VUB-faculteiten één student, zodat de studenten in de raad van beheer, die bestaat uit vijftien

personen, in de meerderheid zijn. In Leuven bezetten de studenten amper twee zitjes op zeven in de Raad van Beheer.

Wat de Brusselse restaurants dan weer met Alma gemeen hebben zijn prijsstijgingen. De prijzen in de studentenrestaurants zijn dit academiejaar nogal drastisch verhoogd: een student zonder studiebeurs betaalt bijvoorbeeld voortaan 4,30 euro in plaats van 3,10 euro voor een dagmenu. De studenten bleven niet onberoerd onder deze stijging; meer en meer studenten gaan zelfs liever eten in gewone, niet-gesubsidieerde restaurants. Enkele politieke studentenverenigingen voeren zelfs acties tegen de prijsverhoging. Op 24 oktober bestond een axie (sic) van Animo (sp.a-jongeren) er bijvoorbeeld in om gratis boterhammen met choco en confituur uit te delen, onder het motto: “Moeten we binnenkort de ouderwetse brooddoos opnieuw bovenhalen? Nee, liever geen boterhammen van thuis!”

(ldk/wl)

Bijna vijftig jaar extra frietjes

Op 15 februari 2004 zal Alma precies 50 jaar oud zijn. Hoog tijd dus om eens terug te blikken op de geschiedenis van de studenten-restaurants: van studenten-vrijwilligers tot flexibel personeel, van iets gehaktachtigs naar Oost-Indiëvaarders, van vierentwintig frank naar vier euro en dertig cent.

Laurens De Koster

Frans Possé is een naam die steeds terugkomt als het gaat over de geschiedenis van Alma. Deze afgestudeerde student burgerlijk ingenieur kwam in 1953 immers op het lumineuze idee om in Leuven een studentenrestaurant op te richten. De universiteit vond dat een goed plan en op 15 februari 1954 werd Alma opgericht. Onder de leden van de vereniging vier studenten, vier proffen en de toenmalige rector Van Wayenbergh, vinden we onder andere professor Zeger Van Hee — van de gelijknamige aula in De Valk — en student Gaston Geens, die later voorzitter van de Vlaamse Executieve, een soort minister-president, zou worden.

24 - 54

Het eerste Alma-restaurant, dat weinig verrassend Alma 1 heette, opende in de Bondgenotenlaan. Voor vierentwintig frank kon je er terecht voor soep, hoofdgerecht en dessert - dat hoofdgerecht was meestal 'iets gehaktachtigs' met groenten en frieten. Personeel was er toen nog niet echt: de afwas werd vooral gedaan door studenten-vrijwilligers — al werden studenten die het geld echt nodig hadden, toch betaald.

De jaren zestig werden gekenmerkt door een enorme stijging van de studenten-aantallen en deze evolutie ging aan Alma niet onopgemerkt voorbij. Het aantal verkochte maaltijden steeg van 580.000 in 1960 tot 3,3 miljoen in 1970 — cijfers die daarna nooit meer gehaald zouden worden. Omdat er al snel een plaatstekort dreigde, werd er een tweede Alma gebouwd, die de originele naam Alma 2 meekreeg. Alma 2 is in al die jaren nooit verhuisd, waarmee het de oudste nog bestaande Alma is.

Al snel bleek echter dat zelfs twee Alma's niet zouden volstaan om al de nieuwe, hongerige studenten te voeden. Met de uitbreiding van de universiteit naar Heverlee kwam er in 1968 een derde Alma bij, die — hoe raadt u het — Alma 3 ging heten.

De eerste tien Alma-jaren was er nooit een prijsverhoging en tot het begin van de jaren zeventig bleven ze beperkt. Toen kwamen er echter problemen: door de splitsing van de K.U.Leuven en de UCL vertrokken alle Franstalige studenten en daalde de omzet van Alma sterk. Een staking van het vaste personeel in 1970 vergrootte het besef dat Alma professioneler moest gaan werken. Dat had als gevolg dat de personeelskosten verdrievoudigden tussen

1966 en 1971 en dat er dus geld gevonden moest worden. De eerste grote prijsstijgingen werden doorgevoerd: naar 39 frank in 1972, naar 54 frank in 1977.

Behalve die sterke prijsstijgingen was er in de jaren zeventig nog meer slecht nieuws voor de studenten: de sterke studenten-vertegenwoordiging van de beginjaren werd getemperd doordat ook het personeel vier leden in de Raad van Beheer kreeg en de studenten dus nog maar een derde in plaats van de helft van de stemmen in handen hadden. Opmerkelijk is wel dat de studenten — vertegenwoordigd door Sociale Raad (Sora) — zelf hadden aangedrongen op deze personeelsvertegenwoordiging. In die jaren was de studentenbeweging immers uitgesproken links en syndicalistisch gezind. Erger dan de kleinere studentenvertegenwoordiging was echter het feit dat de stem van de studenten meer en meer genegeerd werd. De studenten in de Raad van Beheer zeiden zelf: "Onze indruk is dat wij in de Raad van Beheer maar weinig te zeggen hebben."

58 - 107

De jaren tachtig brachten Alma een grote nieuwigheid: de Centrale Opslag- en Productie-eenheid (COP). De COP was geconcipieerd als een grote kostenbesparing - het eten zou op dezelfde plaats opgeslagen en bereid worden voor alle Alma's -, maar bracht heel wat problemen met zich mee. Zo was hij veel te groot gemaakt en die overcapaciteit kostte Alma veel geld. Er wordt trouwens nu nog gezocht naar een oplossing hiervoor. De prijsdifferentiatie begon ook pas in de jaren tachtig. Het klinkt misschien verrassend, maar dertig jaar lang kostte een zalmshotel in de Alma evenveel als een spaghetti. Toen de directie de kostprijzen van de grondstoffen wilde doorrekenen in de prijzen van de schotels, stootte dit toch op veel verzet. Sociale Raad schreef toen bijvoorbeeld: "Solidariteit is er maar tussen studenten die gelijk zijn voor elkaar, wij zijn niet gediend met een onderscheid tussen biefstuk- en gehaktbalstudenten." De prijsdifferentiatie kwam er toch, en werd stelselmatig uitgebreid. Tegenwoordig kost de duurste maaltijd zelfs bijna dubbel zoveel als de goedkoopste.

In de jaren tachtig en het begin van de jaren negentig werden de prijzen van Alma bijna continu verhoogd — van 58 frank in 1982 tot gemiddeld 107 frank in 1996 —, al had dit voor een deel te maken met de enorme inflatie in die periode. Toch waren de prijsstijgingen vaak groter dan de index, wat steeds op fel protest van de studenten stuitte. Dat kende echter weinig succes. Zo voerde Sociale Raad eens actie door valse bonnetjes te verkopen (*Alma werkte toen nog met maaltijdbonnetjes, ldk*) en zelf maaltijden te verkopen. De bonnetjes moesten vergoed worden en het Sora-eten was slecht geworden.

2,30 - 4,30

Al sinds het begin van de jaren negentig heeft Alma te kampen met sterk terugvallende verkoopscijfers. Om hieraan te verhelpen, verhuisde Alma 1 van de Bondgenotenlaan naar de meer centraal gelegen Tiensestraat. Er viel ook een slachtoffer: de kleine Sedes werd gesloten omdat hij niet meer rendabel was en te dicht bij Alma 2 lag. Faculty Club, het prestigieuze 'proffenrestaurant', werd dan weer verwelkomd. Al snel bleek echter dat Faculty Club meer kosten dan baten voor Alma opleverde en onlangs werd dan ook beslist om het weer af te stoten.

Alma kwam echter vaker in het nieuws door prijsstijgingen. Zowat elk jaar kwamen er enkele franken, en later eurocenten, bij. De enige trendbreuk in dat opzicht was het stemgedrag van de studenten: vorig jaar stemden ze onthouding bij de nieuwe prijsverhoging. Met de financiële situatie van Alma gaat het ondertussen van kwaad naar erger: ondanks de prijsstijgingen daalt de omzet nu al voor het derde jaar op rij — van 8 naar 7 miljoen euro tussen 2000 en 2003. Het aantal verkochte maaltijden daalde de laatste twee jaar met een kwart. De personeelskosten bleven echter stijgen, al lijkt die trend gestopt te zijn dankzij de nieuwe CAO, waardoor het personeel flexibeler zal werken.

Toch kan Alma niet lang meer overleven als er geen ernstige oplossingen gevonden worden. 2003 zal het derde jaar op rij zijn waarin verlies wordt gemaakt — sinds 2001 in totaal zo'n 1,85 miljoen euro — en de reserves zijn intussen op. Zonder omzetsijging of extra kostendaling is een faillissement onafwendbaar. Een omzetsijging lijkt niet binnen de mogelijkheden te liggen, want dat impliceert een prijsdaling en dat kan Alma zich nu niet veroorloven.

Voor besparingen wordt steevast naar de COP en het personeel gekeken. De COP kan een externe partner of extra afnemer goed gebruiken; het ziekenhuis Gasthuisberg is de belangrijkste denkpiste. Enkele grote cateringbedrijven zouden ook bereid zijn te onderhandelen over de overname van de COP, maar dan moet de personeelskost eerst omlaag. Het personeel heeft zich in het verleden echter altijd sterk tegen afdanking verzet. De Raad van beheer en de directie staan de komende maanden dan ook voor een moeilijke evenwichtsoefening. Tenzij er natuurlijk wordt gekozen voor een laatste denkpiste, die meer en meer weerklank krijgt: de activiteiten van Alma stopzetten en een andere uitbater voor de studenten-restaurants zoeken.

Foto: archief

In 't Stad

De Universiteit Antwerpen telt drie grote studentenrestaurants voor ruim negenduizend studenten. Dat is vrij veel - het zou overeenkomen met negen grote Alma's in Leuven - maar de Antwerpse studenten zitten dan ook verspreid over drie campussen: de Stadscampus en Middelheim voor kandidatuurstudenten en Drie Eiken voor de licenties.

Tine is 21 en studeert Geneeskunde. Tot vorig jaar ging ze vaak eten in het **Atrium** op de Middelheimcampus, dit jaar is ze overgeschakeld op 't Kas, bij Drie Eiken. Ze is erg te spreken over de kwaliteit van de studentenrestaurants: "Het is er altijd lekker, je hebt altijd genoeg keuze en het is nooit duur." De keuzemogelijkheden zijn niet zo uitgebreid als bij Alma, maar er is toch voor elk wat wils: een dagmenu, een vegetarische schotel, een *light*-schotel en een weekmenu — meestal biefstuk-friet. Annelien Keereman voegt daaraan toe dat je in de cafetaria bovendien altijd terecht kunt voor snacks zoals spaghetti of een hamburger.

De prijzen in de Antwerpse restaurants liggen een stuk lager dan die in de Alma's. Voor 2,75 euro krijg je er soep of salad-bar en hoofdgerecht en je mag zo vaak bijhalen als je wilt. Bovendien heb je bij de meeste schotels de keuze tussen aardappelen, frieten, rijst, puree en

kroketten — inderdaad, kroketten zonder bij te moeten betalen! Alleen de biefstuk-friet is wat duurder, daarvoor betaal je 2,90 euro (soep inbegrepen).

Volgens Tine zijn zowel het Atrium als 't Kas erg populair bij de studenten en staan er vaak lange rijen. Annelien beaamt dit voor 't Kas: "Zeker de helft van de studenten gaat er minstens elke twee weken eten." 't Prinsenhof wordt dan weer iets minder bezocht door de modale student; vooral kotstudenten en sommige proffen kun je daar terugvinden.

In een aantal details lijken de Antwerpse studentenrestaurants sterk op de Alma's: zo zijn de tafels er in lange rijen opgesteld en kan je altijd gratis kraantjeswater drinken. Een aantal zaken liggen dan weer verschillend: de Antwerpse restaurants zijn alleen 's middags open. Tot slot: naar het schijnt moet het assortiment desserts van de Alma afleggen tegen dat in Antwerpen.

(ldk & ep)

“De film van...

tja, van wie?”

Na de behoorlijk succesvolle en, de loftrumpet aan de mond brengend, bijzonder interessante reeks 'Het boek van...' was het volgens Veto tijd voor iets anders. Immers, het is niet omdat we aan een universiteit studeren of werken, dat we daarom lettervreeters zijn. Welnee, een emmer popcorn tijdens een film is zelfs een aangepaste afwisseling.

De democratie hoog in het vaandel drgend, snuffelde uw Vetoreporter de afgelopen week in verscheidene geledingen van de K.U.Leuven: restaurants, faculteiten en bibliotheken. Rang of stand was hierbij onbestaande: eten of wetenschap voorschotelen, het één kan niet zonder het ander.

Onze taak bleek echter moeilijker dan verwacht. Meer nog, niemand bleek geneigd om het Vetopubliek warm te maken voor zijn of haar favoriete film: iemand bekende niet naar films te kijken, een ander zag film enkel als ontspanning en beschouwde zichzelf daarom niet als een geschikte referentie. Weer iemand anders had een beter excuus: hij was met vakantie. Laten we hopen dat hij aan het herstellen was van een intens verblijf op het Filmfestival van Gent...

Er is uiteraard niets mis met film, noch met de gecontacteerde personen. Misschien ging het gewoon om een — begrijpelijk —

schroomvallige houding, omdat men niet durfde toegeven dat een poster van Terminator de slaapkamerwand siert; wie weet kon men het niet over het hart krijgen om toe te geven dat men na de uren moeiteloos hele dialogen uit Ace Ventura — en wie weet zelfs Ace Ventura 2 — kan debiteren. Iedereen heeft recht op zowel hobby's, geheimen als pekelzonden.

De K.U.Leuven is rijk aan medewerkers, dus onverdroten gaat Veto verder op zoek naar mensen die, met de houten spatel, staaf krijt of bezemsteel in de hand, willen getuigen over hun favoriete film: welke film? Waarom? Hoeveel keer al gezien? Memorabele citaten? Met eerste lief gaan kijken? Esthetiek, moeilijkheid of onverstaaenbaarheid zijn daarbij niet de leidraden; wie heeft immers het absolute recht om bijvoorbeeld The Godfather hoger in te schatten dan pakweg het bij momenten ondraaglijk grappige Dumb and dumber? Niemand, dacht ik. Om maar te zeggen dat over smaken en kleuren niet te twisten valt, laat staan over beelden en geluiden.

Daarom, K.U.Leuven-personeel: rep u naar gindse cinema, plof in de gerieflijke zetel van uw thuisbioscoop of graaf diep in uw filmisch geheugen op zoek naar pulp of kunst en laat horen die voorkeur(en). Bedenk immers dat, als uw memoires ooit verfilmd worden, dit getuigenis daarbij een uitstekende geloofsbrief kan wezen...

(hd)

COLUMN

Het arbeiderscafé

Het Café Sport, De Marie-Therese, Brasserie National, 't Poske, Den ouden tijd... Ik bezoek ze graag en geregeld. Eenvoudige mensen in de bediening. Smpel volk vult het lokaal. Geen moeilijk gedoe. Een pint is er aan een schappelijke prijs. Muziek staat er niet op. Hoogstens een voetbalmatch. Heerlijke wafels worden geserveerd op metalen plateaus. In de krantenstandaard is het tevergeefs zoeken naar De Standaard. Het Laatste Nieuws ligt er wel. Op de toog. Samen met enkele stamgasten. Andere zitten er eenzaam aan een tafeltje achter een pint. Zwaarlijvige types, onverstaaenbaar. Ik voel me er op m'n gemak.

Wat zoek ik toch in deze desolate oorden van vergane glorie? Hoe komt het dat ik hier enkele keren per week verzeil? Is het een vlucht? Weg van de Oude Markt? Weg van het rumoer? De commercie? Weg uit het studentenkwartier? Is dit mijn portie relativering? Dat er naast collegezalen en oppervlakkige verhalen over examens en uitgaan ook nog een andere wereld bestaat? Een wereld die niet draait om prestaties? Een wereld die is blijven stilstaan?

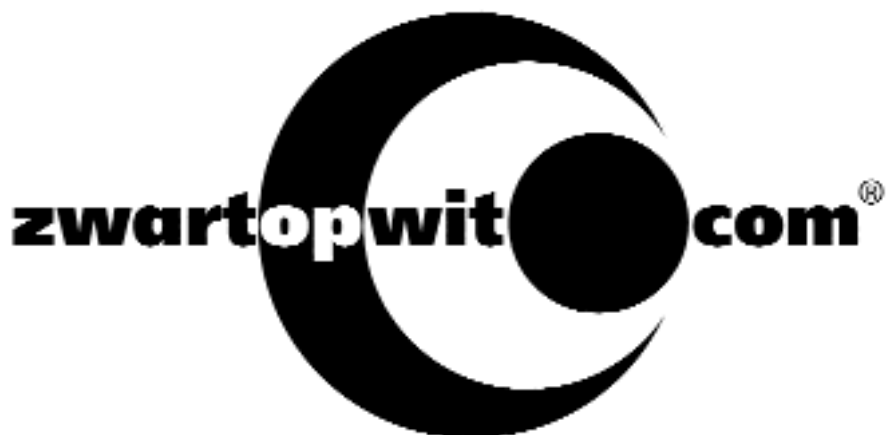
Is het een soort van verbondenheid? Studenten en arbeiders samen in het verweer tegen het kapitalisme? Geestes- en handarbeiders hand in hand. Ik weet het ook wel. Die tijd is voorbij. Toch kan ik het niet nalaten om mijn hersens te pijnigen met de vraag waar de studenten waren bij de betogingen in Genk van de voorbije weken.

Het is vrijdag. Ik kijk naar buiten en zie de studenten huiswaarts keren. Ik draai mijn hoofd en zie dat de gasten er niet om malen. De eenheid is niet meer. De eeuwige student sterft uit en de arbeider stemt allang niet meer op de sp.a.

De tijd staat er stil. Dat doet het meubilair alleszins vermoeden. Alleen buiten is er veel veranderd. De individualisering viert hoogtij. De mensen hebben het goed. Zo goed dat ze elkaar niet meer nodig hebben. De buitenwereld achter de grote ramen vindt zijn weerspiegeling in het met rook gevulde lokaal. Alleen de vergeelde muren kennen nog de verhitte discussies waarin 'het Systeem' werd aangeklaagd. De geest is uit de fles. Die is verhuisd naar de portemonnee.

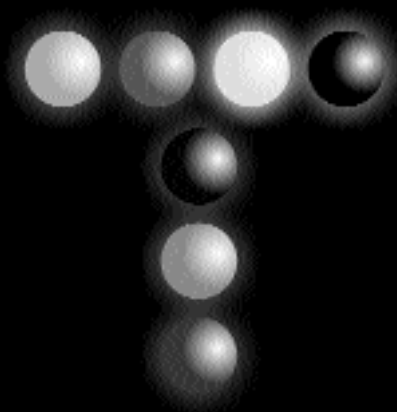
Ik neem een ferme slok van mijn pint en vraag als een Pilatus aan Jezus, in dit geval mijn buurman: "Waar gaat dit allemaal heen? Wat is ons doel? Waar is de Waarheid gebleven?" Hij antwoordt: "Een wereld zonder terrorisme." Ik kijk hem verdwaasd aan. Onverstaaenbaar bazelt hij verder over buitenlanders, rellen in Borgerhout en wat niet meer. De puzzelstukken vallen op hun plaats... Ik verlang terug naar de tijd van 'Het Systeem'. Toen links nog links was en rechts rechts.

Ton van Weel, Jr.

www.zwartopwit.com
AFFICHES • FLYERS • TICKETS • BRIEFHOOFDEN

• OPENINGSUREN •
maandag tot vrijdag: 9u00-18u30
zaterdag: 10u00-17u00

ELECTRONICS & PUBLISHING
TEXTWARE

• ☎ 016/29.08.56 •
• Riddersstraat 10 • 3000 LEUVEN •
• leuven@zwartopwit.be •

ZWARTOPWIT specialiseert zich in drukwerk voor de evenementensector: feesten, dansparty's, galahals, BBQ's, theaters, meetings, shops, events, happenings, discotheken.

Een uitstekend productaanbod is te vinden op onze website www.zwartopwit.com.

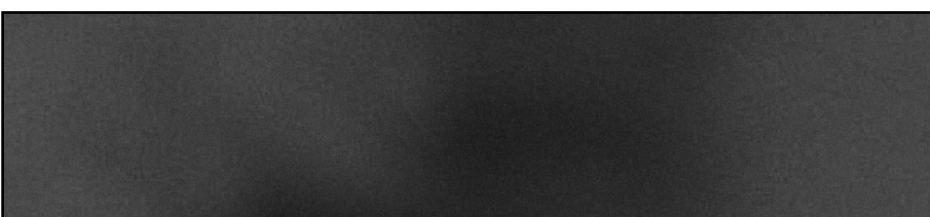
Standaard flyers • Super flyers
Standaard Cut flyers • Super Cut flyers
Luxe Cut flyers • Budget flyers
Affiches quadri • Affiches 1 kleur
Affiches 2m2 • Cards
Slickers • Cut Slickers • Super Tickets
Briefhoofden • Placemats • Drinkborden
Verlairetickets

UNIEKE 3-DAGEN SERVICE

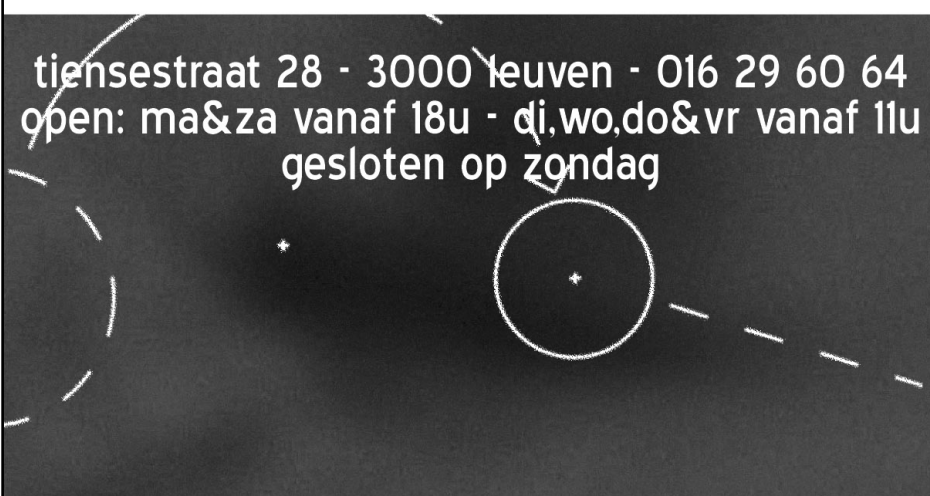
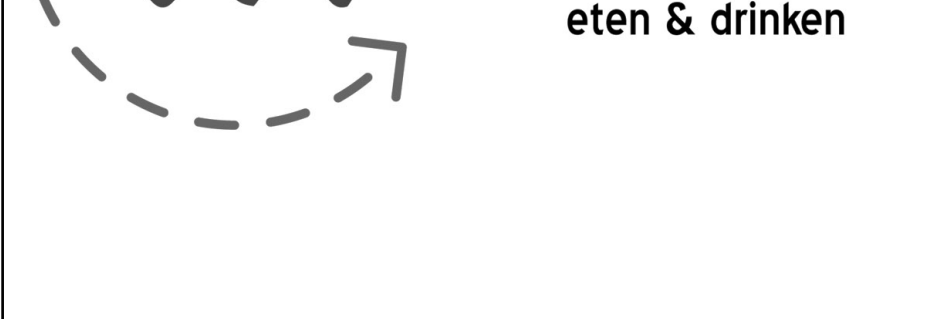
Alle drukklare bestanden binnengeleverd vóór dinsdag 12u00 kunnen vrijdag tussen 17u00 en 18u30 of zaterdag tussen 10u00 en 12u00 gedrukt afgehaald worden in het contactpunt te Leuven (Textware, Riddersstraat 10).

SNEL, GOED en GOEDKOOP

VOORBEELDEN (prijzen incl. btw 21%)
250 affiches quadri 50x70: C220
5000 Standard flyers quadri A6: C130
2500 Briefhoofden quadri A4 r/v: C310

eten & drinken

tiensestraat 28 - 3000 Leuven - 016 29 60 64
open: ma&za vanaf 18u - di,wo,do&vr vanaf 11u
gesloten op zondag

Lucide dromen

De branderige pikanterie die Klapstuk ons voorschotelde is pas geblust en het Stuk staat alweer paraat voor een nieuw verfrissend seizoen. De openingsweek biedt een voorsmaakje van al het lekkers dat ons nog te wachten staat: muziek, film, theater en dans. Een voorbeschouwing.

Kurt Smeets

Als klepper staat donderdag- en vrijdagavond choreograaf Arco Renz met de voorstelling *Dreamlands* geprogrammeerd. *Dreamlands* is de vierde episode in een serie die Renz betitelde als *Short Tragedies of Structures*. In dit vervolgverhaal beproeft hij structuren als tijd en ruimte door de spanning op te voeren tussen levende lichamen en de abstracte structuren waarin ze zich manoeuvreren. Een benadering die aansluit bij zijn begrip van dans als fysieke energie die tot beweging komt in een dramatisch gevecht tegen tijd en ruimte. Als een wet die

onze perceptie kleurt en elke beweging aan banden legt, sluiten tijd en ruimte ons immers op in onze kooi.

Eindigheid

Terwijl voor de ogen van het publiek dansers onvermoeibaar opboksen tegen deze grenzen, worden stap voor stap de drijfveren achter creativiteit zichtbaar. Het gemis aan datgene wat zich onttrekt aan tijd en ruimte, het tekort aan de vrijheid die zich aan de andere zijde van de wet bevindt, schept een leegte die de kunstenaar voortdurend tracht op te vullen. Een intens verlangen naar het afwezige spoort hem aan de geldende normen als tralies van het conformisme te doorbreken. De vervulling waarop hij zich richt ontpopt zich als een ankerpunt in de ondraaglijke lichtheid van het bestaan en van de wetten die dat bestaan reguleren.

Worstelend met de begrenzingen van materialen, met de beperkingen van zijn eigen lichaam, slaagt de kunstenaar erin talige en stoffelijke materie zondanig te bewerken dat we het schone erin schouwen. Hij stoot op de eindigheid van deze wereld, een eindigheid die tegelijk kan bevredigen als betekenaar van een denkbeeldige wereld, bevrijd van de dwangbuis van tijd en ruimte. Zoals er geen licht is zonder duisternis, kan je ook maar spreken van creativiteit dankzij de beperkingen die ons noodzaken vernieuwende ideeën te ontwikkelen.

Picasso

In het gebruik van traditionele Balinese dans komt tijdens de voorstelling duidelijk het verlangen naar voren dat ten grondslag ligt aan dit scheppingsproces. Renz gaat immers aanvankelijk uit van de Westerse visie op dans die stelt dat de danser doorheen zijn bewegingen zelf een ruimte oproept waarin de voorstelling zich voltrekt. Dansers worstelen dan zowel met de eindigheid van de ruimte als met de beperktheid van hun lichaam. Vervolgens laat Renz die westerse kooi echter uit haar voegen barsten door er met de expressieve kracht van de Balinese dans in te keer te gaan. Binnen de Aziatische visie staat de danser immers centraal in een voorgegeven ruimte en beschikt hij over de kracht om die ruimte door zijn bewegingen en energie te vervormen. In deze versmelting van het Westerse en Aziatische denken, vult Renz abstracte structuren met een giftige, maar levendige inhoud, die de formele compositie aantast.

Waar elders dan in dromen vervagen de grenzen van tijd en ruimte en toont zich in de verschuiving en verdichting van inhoud het scheppingsproces van de kunstenaar. *Dreamlands* put gretig uit zulke universele droombeelden om de paradox van het scheppingsproces te ontrafelen: de kunstenaar geeft vorm aan iets reëls, maar geen creatie ontdoet zich van het artificiële. Net als dromen die een realiteit oproepen die er tegelijk geen is en blijven zweven tussen het zinvolle en het absurde. Kunst laat in het reële een vervulling neerslaan die vreemd is aan deze werkelijkheid en in die zin altijd gekunsteld blijft. Picasso's uitspraak: "We weten allemaal dat kunst niet de waarheid is. Kunst is een leugen die ons de waarheid doet begrijpen," is daarom tekenend voor deze dansvoorstelling die je zekerheden op de proef stelt.

Theater

Ook theaterliefhebbers komen deze week aan hun trekken, te beginnen maandag en dinsdag met *Couleur Locale* van de *MONK*gasten. Op het podium helpen ze ons onze oogkleppen af te werpen en banen ze zich een weg door de smalle strook oerwoud waarmee luxehotels in de derde wereld hun gasten aan de bittere aanblik van armzalige sloppenwijken onttrekken. Gewetensussend ecotoerisme wordt tot zijn ware, elitaire proporties herleid en georganiseerde groepsreizen worden flink op de korrel genomen.

Poquelin, alias Molière, diende dan weer als inspiratiebron voor het gelijknamige stuk van toneelgezelschap *STAN*. Dinsdag en woensdag tonen zij dat zelfs romantische gevoelens niet immuun zijn voor de perverse gedachten van de menselijke geest die hen aantasten en aanwenden voor geldbejag en statusgewin. Voor wie kickt op foute humor is er elke avond om middernacht *Porror 3* gepland: een kinky show die een absurde poging waagt om porno, horror en poëzie te verenigen.

Voor wie na het openingsfeestje donderdagavond nog voldoende ritme en energie in z'n lijf voelt, komt vrijdag *Postmen* aandraven. In navolging van Beltrão op Klapstuk, gaat hij nogmaals op zoek naar de wortels van de hiphoptaal om met zijn muziek maatschappelijk hete hangijzers aan te snijden.

www.stuk.be

HET VLAAMS RADIO ORKEST & KOOR

Klassiek is tof en 't kan best in Leuven

Kosten noch moeite worden hier gespaard om u op de hoogte te houden van de wondere wereld van de klassieke muziek. Als dat tot voor kort beperkt bleef tot een pintje gaan drinken in de Amedee en met uw vrienden naar de *Night Of The Proms* te gaan, lees dan verder. Vorige week zetten we het Lemmensinstituut al in de schijnwerpers, deze week is het Vlaams Radio Orkest aan de beurt, dat zijn kantoren in Leuven heeft.

Willem Lamont

Het VRO werd in 1935 opgericht onder de vleugels van de openbare omroep en gold in die tijd als één van de beste orkesten ter wereld. Het is een symfonisch orkest en bestaat uit negentig musici. Als modern en hedendaags ensemble biedt het een heel eigen antwoord op de vraag naar de toekomst van de klassieke muziek in de 21ste eeuw. Het Vlaams Radio Orkest biedt, naast het klassieke repertoire, een podium voor hedendaagse symfonische muziek en wil op dat vlak muzikaal excelleren. Eigenzinnig en trendy effent het orkest de baan voor nieuwe concertvormen. Het orkest besteedt in het bijzonder aandacht aan jongeren via socio-educatieve projecten. In 1998 werd het orkest verzelfstandigd en kreeg het een nieuwe thuisbasis in Leuven. Sindsdien is het orkest geëvolueerd van een studio- naar een concertensemble. Maar alle concertproducties worden nog steeds opgenomen door de VRT. In de studio wordt samen met Klara vooral onbekende Vlaamse muziek opge-

nomen, en ook tijdens de events van radio en televisie ontbreekt het orkest niet op het appel.

Dirigent

De grote symfonische werken van de 20e eeuw staan centraal bij de programmatie. De kern daarvan speelt zich af in De Bijloke in Gent, het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel en te Leuven, waar dit seizoen veel aandacht zal worden besteed aan de verdere integratie van het orkest in de stad via onder meer open generale repetities. Yoel Levi is voor het derde seizoen op rij chef-dirigent, maar daarnaast komen er ook een aantal befaamde internationale gast-dirigenten langs. Yoel Levi werd geboren in Roemenië, maar groeide op in Israël waar hij studeerde aan de muziekacademie van Tel Aviv. Daar werd hij Master of Arts en studeerde daarna verder in Italië, Nederland en Engeland. Levi is niet zomaar de eerste de beste, hij kreeg de titel van *Honorary Doctor of Fine Arts* aan de universiteit van Atlanta en het was in die staat dat hij faam maakte met het Atlanta Symphony Orchestra, dat andere orkesten het nazien gaf. Verder dirigeerde hij belangrijke orkesten in Europa, Azië en Noord-Amerika.

Een andere grote naam bij het Vlaams Radio Orkest is Tan Dun, die al meermaals door gezaghebbende bladen werd uitgeroepen tot componist of musicus van het jaar. De kans bestaat dat u Duns werk al gehoord hebt in een bioscoopzaal want in 2001 mocht hij een oscar ontvangen voor de soundtrack bij de film *Crouching Tiger, Hidden Dragon*. De eigenzinnige combinatie van een klassiek symfonisch orkest met traditionele

Chinese instrumenten en een uitgebreide percussiesectie maakte hem wereldberoemd. Dun spendeert de helft van zijn tijd op tienduizend meter hoogte. Hij vliegt tussen zijn woonplaats New York, muziekfestivals in Londen en het Martelarenplein in Leuven waar hij muziekdirecteur multimedia is en in januari en maart van volgend jaar het dirigeerstokje zal hanteren voor enkele concerten.

Concert

De liefhebbers konden vorige vrijdag in Leuven al genieten van de Peer Gynt Suite die werd opgevoerd. De eerstvolgende open generale repetitie in Zaal Eden (Martelarenplein, 12) te Leuven vindt plaats op donderdag 27 november. Het betreft hier Symfonie nr. 7 Leningrad, van Dmitri Sjostakovitsj, een symbolisch werk tegen de invasie van de Nazi's in 1941 en één van de meest besproken composities in de muziekgeschiedenis. De symfonie werd in volle oorlogstijd op film gezet en de stad uitgesmokkeld naar het westen, waar er gevochten werd om tickets voor de première. Verder is er nog op 21 november het Sotto Voce-concert, met onder meer werk van Brahms en enkele Vlaamse componisten.

En er is nog meer goed nieuws: voor de koorconcerten betalen studenten slechts 7,5 in plaats van 10 euro. Voor de orkestconcerten is het afhankelijk van de producties, maar de schouwburg hanteert in elk geval studententarieven. Open repetities zijn gratis voor groepen, als je alleen wil gaan luisteren, kost dat 3 euro.

<http://www.vro-vrk.be>

Mensen die wel eens in de Silo uitgaan, weten het zijn: de Vaart. Tenzij je bij de Gamma verf gaat kiezen, in Hungaria klimt of in de Ecoshop een koopjesjacht plant, heb je er verder geen zaken. Eerst is er nog de Leuvense jachthaven, waar rasechte stadsvissers hun tijd verdoen. Om de hoek zie je uiteindelijk de volle lengte van het kanaal Leuven-Mechelen. Muffe dampen uit nabijgelegen brouwerijen bereiken je neus. Qua ervaring nog steeds minder krachtig dan op de Bondgenotenlaan achter drie lijnbussen fietsen.

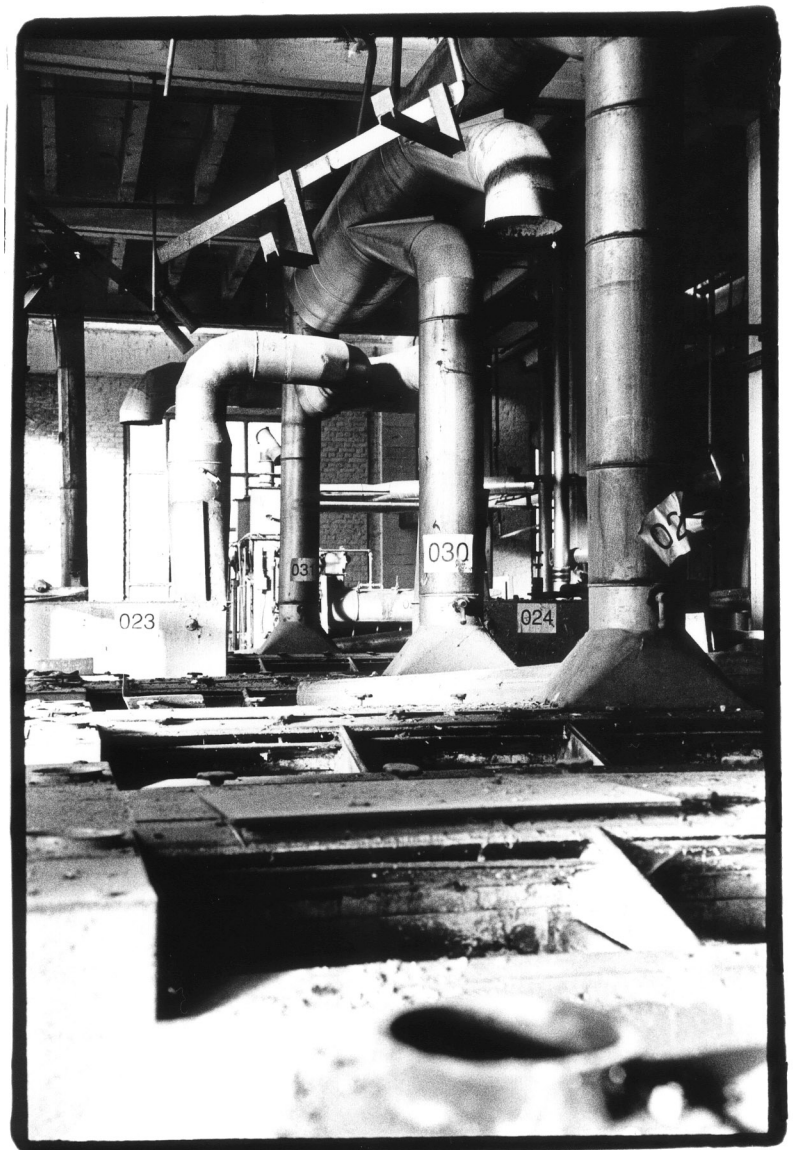
G*(e)spot in Leuven #3 De Vaart

De werelden van de Leuvenaars en die van de studenten die er vertoeven, zijn strikt gescheiden. Ook de bijzondere plekjes in en rond het Leuvense blijven voor vele studenten een goed bewaard geheim. Toch zijn ze er.

Veto heeft zowel student als Leuenaar in huis en trekt er voor u op uit. Geen prikkeldraad, zaalwacht of Duitse herder houdt ons nog tegen. Leuven's betere plekjes en andere geheimen, ontboezemd in woord en beeld.

**Grappig, geheimzinnig, gezellig, groots, gevaarlijk, groovy, gonzend, glooiend en gastvrij.*

Ook Leuven heeft een vervallen industrieel patrimonium. Een goed eind richting Mechelen, nog net voor de nieuwe spoorwegbrug, staan enkele vervallen bakstenen gebouwen. Ergens is er wel een deur los of een raam waar je door kunt klimmen. Binnenin liggen er vooral puin en resten van machines. Je kijkt vijf verdiepingen omhoog door een schacht en loopt voorzichtig om de gaten in de vloer heen. Momenteel zijn duiven heer en meester van het complex, maar hier en daar zijn er ook sporen van menselijke activiteit terug te vinden.

Het eerste waar je in dit gebouw naar op zoek gaat, is de trap. Vijf verdiepingen hoger kijk je tegen een schrille herfstzon aan. De wind staat stevig van opzij en het vermolmd dak lijkt niet overal te vertrouwen. Langs de zijkant groeit een stevige berk dwars door de dakbekleding heen.

De wagens aan de voet van de toren rijden door zonder iets op te merken. Niemand doet de moeite om omhoog te kijken. Alles gaat aan je voorbij. Een vlucht opgeschrikte duiven is het enige teken van leven, dat je aanwezigheid kan verraden.

Foto's: Christophe De Belder
Tekst: Pieter Baert

Verspilling van talent

Het is geen groot nieuws dat vrouwen in de samenleving minder vaak doorstromen naar de top. Dit is aan de Vlaamse universiteiten niet anders. Volgens een recent onderzoek van het Limburgs Universitair Centrum hebben vrouwen aan onze universiteit minder kansen om hogerop te komen dan elders in het Hoger Onderwijslandschap.

Herman Loos

Jaren geleden bedachten onderzoekers het fenomeen dat vrouwen minder vaak de weg naar de top vervolmaken met de term *glazen plafond*. Vrouwen konden enkel omhoog kijken door het venster naar de hoogste regionen van de samenleving, maar kregen weinig kansen om zelf aan de top te staan. Na jaren van strijd blijkt dat de trap naar boven nog steeds niet van een rode loper is voorzien.

Pijlijn

Reeds een aantal jaren zijn vrouwelijke studenten in Leuven in de meerderheid. Hoe hoger men echter opklimt in de hiërarchie van de universiteit, hoe minder vrouwen men tegenkomt. Dat is een verspilling van talent en een verlies voor de universitaire gemeenschap en bij uitbreiding de samenleving. Het percentage vrouwen bij het assiterend academisch personeel (AAP), de kweekvijver voor een academische loopbaan, bedraagt reeds minder dan de helft. Dit is vooral vreemd indien men er rekening mee houdt dat studentes het op studiegebied gemiddeld beter doen dan hun mannelijke collega's. Hier bevindt zich dus een eerste lek in de pijlijn.

De grootste uitstroom wordt echter waargenomen bij de overstap naar het Zelfstandig Academisch Personeel (ZAP), in mensentaal de proffen. Vrouwen halen hier nauwelijks vijftien procent. Studenten die regelmatig naar de les gaan, schrikken uiteraard niet van deze cijfers. Op het niveau van de beslissingsmandaten, decaan, vice-rector en rector, schitteren vrouwen ten slotte door afwezigheid.

Proppen

De Glazen Plafond Index (GPI) wordt nu berekend als de breuk van het aantal vrouwen op een niveau tegenover het aantal vrouwen dat een niveau hoger staat. De GPI-score in dit onderzoek is de verdeling AAP/ZAP. Hoe hoger deze score, hoe dikker het glazen plafond. Aan de hand van de onderzoeksgegevens blijkt het glazen plafond aan de K.U.Leuven het dikst. Een vergelijking tussen de studiedomeinen leert

overigens dat 'meisjesrichtingen' zoals pedagogie en psychologie niet vrouwvriendelijker zijn dan andere. Over het gedrag van proffen tijdens mondelinge examens tast men voorlopig in het duister.

De universiteiten dienen echter niet met de vinger gewezen wanneer de arbeidsmarkt op de proppen komt. Het glazen plafond is er zeker niet dikker dan in andere vergelijkbare organisaties. Of dit goed nieuws is, blijft echter de vraag.

Volgens een studie van het Limburgs Universitair Centrum is de K.U.Leuven de meest 'vrouwvriendelijke' universiteit van Vlaanderen. Niet meteen goed nieuws voor onze Alma 'Mater'. Tijd dus om even de achtergronden van dit onderzoek te bestuderen.

UNIEF REAGEERT OP STUDIE

"Deze naam verdienen wij niet"

Op het Centrum voor Gelijke Kansen gaat men niet akkoord met het label van vrouwonvriendelijke universiteit. De cijfers zouden een onvolledig en dus vertekend beeld ophangen. Met andere woorden: wij zijn goed bezig, ook al zeggen ze van niet.

Reinhilde Veugelers is rectoraal adviseur voor Gelijke Kansen. Zij wil graag wat duiding geven bij de cijfers uit het rapport van het Limburgs Universitair Centrum.

Veto: Was u verrast door de resultaten van dit onderzoek?

Reinhilde Veugelers: «Ik had de studie reeds op voorhand gelezen en ik vind dat ze een onjuiste weergave van de werkelijkheid geeft. Er vallen enkele belangrijke zaken op deze cijfers aan te merken. Allereerst is dit een momentopname, terwijl de evolutie over een grotere tijdspanne meer klaarheid schept. Ik vind vooral de gebruikte ratio verkeerd: men maakt simpelweg de deling assiterend academisch personeel (AAP) tegenover zelfstandig academisch personeel (ZAP). Nu zou het kunnen dat wij aan de K.U.Leuven in verhouding een groot aantal vrouwelijke assistenten en doctorale studenten hebben. Dit is immers de eerste stap in de doorstroom naar hogere posities en daar hebben wij aan gewerkt. Het vergt echter een tiental jaren om de overstap naar docent en hoogleraar te maken. Die tijdsdimensie ontbreekt volledig in dit rapport. Voorts is

het verkeerd enkel deze ratio te bekijken, het percentage vrouwelijk personeel over de verschillende graden — docent, hoogleraar, gewoon hoogleraar — is eveneens belangrijk en dat komt niet aan bod.»

Veto: Toch komt deze problematiek niet plots uit de lucht gevallen. Heeft men eigenlijk een langetermijnvisie uitgewerkt in het verleden?

Veugelers: «Ja, die visie is er wel degelijk. Men observeert dat een groot potentieel verloren gaat en daar moet verandering in komen. Dit is trouwens een grote bekommernis van onze rector; de unief kan zich niet permitteren dat goede vrouwen niet doorstromen. De objectieven moeten echter realistisch zijn. Op dit moment is het vooral belangrijk de doorstroming van doctoraten en postdoctoraten beter te structureren, zowel voor mannen als vrouwen overigens.»

«Daarbij moeten we aandacht besteden aan de barrières die de doorstroom verhinderen. Het is op deze scharnierpunten dat we ons focussen. En daar wordt wel degelijk aan gewerkt. De K.U.Leuven is overigens de enige universiteit met een gelijke kansenbeleid, aan andere universiteiten is het huilen met de pet op. Wij geven daar tussen haakjes trainingen om deze problematiek aan te pakken. Ik wil dus zeker niet zeggen dat het beleid tot nu toe niets heeft opgeleverd, het resultaat wordt slechts op lange termijn zichtbaar.»

Veto: Wat is volgens u de verklaring van het glazen plafond?

Veugelers: «Het heeft volgens mij te

maken met de mentaliteit binnen een cultuur. Er wordt zeer veel verwacht van jonge docenten, zowel op werkgebied als privé. Je zit immers op de leeftijd om een gezin te stichten en dat schrikt misschien af. Men kan dan voor opvang en meer flexibiliteit zorgen, maar het gaat toch vooral om persoonlijke keuzes die buiten de mogelijkheden van het beleid vallen. Dat geldt trouwens eveneens voor de doorstroom naar de bestuurlijke top van de universiteit. Ik denk dat we vooral de mogelijkheden om door te stromen moeten verzekeren.»

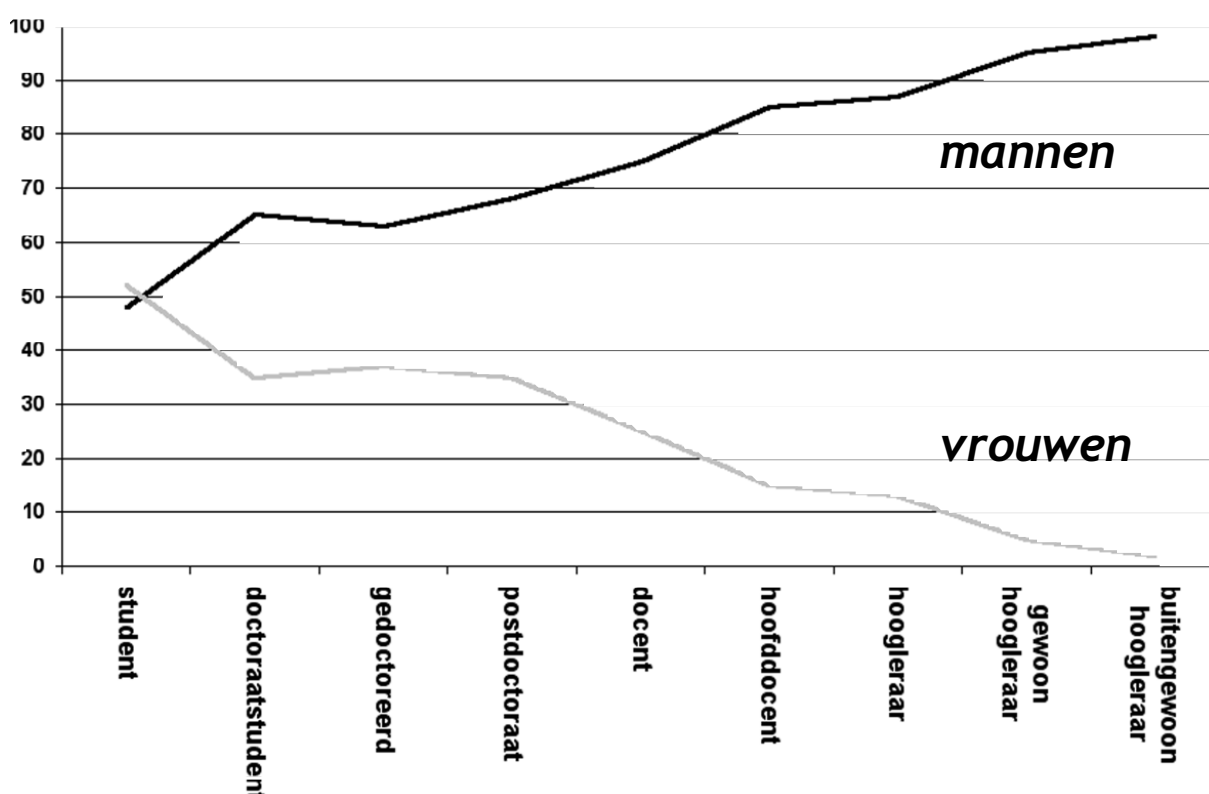
Veto: Vindt u dat er meer positieve discriminatie moet komen?

Veugelers: «Nee, alstublieft niet! (lacht) Het argument zou natuurlijk kunnen zijn dat er geen verandering komt zolang vrouwen niet aan de top staan, maar momenteel zorgt die positieve discriminatie er vooral voor dat de vrouwen die er wel staan, overvraagd zijn en in zowat elke commissie moeten opdraven. Nee, daar doen we niet aan mee.»

«Wat de toekomst brengt, kunnen wij uiteraard niet voorspellen. Laat ons maar rustig verder bouwen aan de weg. We zijn overigens bezig aan een gelijkaardig rapport omtrent gelijke kansen waarin meer en beter cijfermateriaal wordt gepresenteerd. Uit dat onderzoek zal wel blijken dat wij zeker niet de meest vrouwonvriendelijke unief zijn. Die naam verdienen wij simpelweg niet.»

www.kuleuven.ac.be/gkg

Schaardiagram Academisch Personeel 2001-2002 (%)

De schaarbeweging

Op het Centrum voor Gelijke Kansen aan de K.U.Leuven kiest men voor een andere voorstellingswijze van deze problematiek. Dit schardiagram zegt waarschijnlijk meer dan de glazen plafond index over de doorstroom van vrouwen naar een hogere positie. De grafiek is eenvoudig te lezen. Hoe verder de lijnen uitwijken, hoe groter het verschil tussen de geslachten. De spreiding bij de gewoon hoogleraren is bijna maximaal, waar die op het niveau van studenten reeds lichtjes in het voordeel van de vrouwen doorslaat. Bij elk niveau gaan de schaarbenen verder uiteen.

Het is het objectief van het gelijke kansenbeleid om deze lijnen uit te vlakken en de schaar op die manier te sluiten. Hiervoor dient men bij de splitsing te starten en geleidelijk richting uiteinden te werken. Voorlopig gaat de aandacht vooral naar het dichten van de kloof bij de doctoraten. Tenslotte dient gezegd dat het sluiten van deze schaar niet sneller kan verlopen dan een academische loopbaan. Er wacht dus een werk van zeer lange adem.

Het Elixir

episode 06

WAT VOORAFGING: Nico gaat met zijn ouders naar de begrafenis van Nonkel Door. Zijn moeder is duidelijk degene die de beslissingen neemt, zijn vader lijkt geen ruggengraat te hebben. Op de begrafenis van Nonkel Door komt Nico echter tot een fantastische ontdekking.

De plechtigheid was uiterst sober en ingehouden. Vooraan stond de grote donkerbruine kist met gouden handvaten die was binnengedragen door vier ceremoniemeesters. Het was een vreemde gedachte te weten dat daarin, roerloos, ademloos, Nonkel Door lag. Het leek onwezenlijk, het leek een show. Alsof Nonkel Door ergens achter een pilaar zat en zich verkleunde. Alsof hij gewoon ergens tussen de mensen zat en mee een traantje wegpinkte.

Zich verkleunden op een talrijke opkomst zou hij zeker niet kunnen doen. Zelfs het koor leek niet voltallig. Vijf vrouwen en twee mannen stonden op een veel te grote ruimte veel te dicht bij elkaar en zongen een uiterst droevig lied. Hun feit dat ze zo dicht bij elkaar kropen, maakte het geheel nog zieliger.

Nico vroeg zich af wie zich door zulke melancholie zou laten meeslepen, maar tot zijn uiterste verbazing zag hij dat zijn vader

de hand van zijn moeder stevig in de zijne geklemd hield. Als hij zich niet vergiste, leunde zij zelfs een beetje met haar hoofd tegen zijn schouder. Hij schrok niet dat ze zich lieten leiden door deze melancholie, wel door het feit dat ze daarvoor troost bij elkaar zochten. Misschien had hij hen toch verkeerd ingeschat.

Na de plechtigheid wilde de familie graag in intieme kring de teraardebestelling voltrekken, dus gingen de aanwezigen die nog wilden blijven naar de nabijgelegen parochiezaal, waar koffie en sandwiches werden geserveerd. Nico kwam te zitten naast een kleine, grijzende man met een spits gezicht. Hij droeg een brillette dat helemaal op het puntje van zijn neus stond, de kleinste windstoot zou het er kunnen afblazen. De man was druk aan het praten met zijn buur aan de kant die Nico niet kon zien. Het gesprek ging over Nonkel Door.

"Ik ben het niet met je eens, waarde collega," zei de kleine man met het brillette, "Van Nieuwenhuize was volhardend en hield van mysteries, dus ben ik ervan overtuigd dat ergens op deze wereld, wie weet waar, zijn werk moet bestaan."

"Kom kom," antwoordde de onzichtbare man, "dat is toch al te gek. Denk je echt dat

hij ermee is doorgedaan? Hij was misschien een beetje prettig gestoord, maar hij was niet gek!"

Als Nico het geheel aan mensen zo bekeek en de gesprekken hier en daar volgde, begreep hij dat Nonkel Door geen stilzitter was. Er was weinig coherentie tussen de aanwezigen, weinigen kenden elkaar. Vier mannen slechts, waaronder de man met het brillette, leken iets te weten over het beroep van Nonkel Door.

Hij kon zich niet herinneren dat Nonkel Door ooit naar zijn werk was gegaan, zoals zijn vader elke morgen deed. Hij ging wel eens de stad in 'voor zaken' of zocht een vriend op, verwachtte brieven of gaf Nico een muntstuk als hij voor hem een brief op de post wou doen. Nico wist nooit wat die 'zaken' waren. Er kwam nooit iemand op bezoek bij hem, er belde nooit iemand aan. Het leek alsof Nonkel Door zich zo gedeisd mogelijk wilde houden, slechts sporadisch contact opnemend met de buitenwereld. Maar hij werkte wel. In de voormiddag mocht hij niet gestoord worden. Pas als hij het middagmaal had gebruikt, mocht men hem vragen stellen of een praatje slaan. De voormiddag was hem heilig. Nico wist niet wat Nonkel Door dan deed.

Het kon eigenlijk goed zijn dat Nonkel Door in verdachte zaakjes was betrokken, geldsmokkel of transport van een of ander vreemd ding. Misschien daarom dat hij vijf jaar ondergedoken zat bij het meest gemiddelde Vlaamse gezin. Wie zou hem daar immers komen zoeken? Misschien was zijn zus helemaal niet ziek geweest, misschien had de politie gewoon lucht gekregen van waar verdachte nummer één rondhing en was Nonkel Door moeten vluchten. Het kon veel verklaren, de waardevolle voorwerpen die hij in zijn kamer had, de maandelijkse betaling van de huur die altijd stipt en contant was. Was Nonkel Door een gangster geweest? De aanwijzingen waren er, maar het was moeilijk te geloven als je het beeld van de uiterst gemoedelijke vriend bij je opriep. Hij had geen gangster kunnen zijn, dat was uitgesloten.

De enige manier om iets te weten over het beroep van Nonkel Door, was door met de man met het brillette en de omzittenden, die hij steeds aansprak met 'collega', te praten. De mannen waren nog altijd druk in gesprek, al lang niet meer over Nonkel Door, maar wel over iets anders dat erg interessant zou kunnen zijn.

"Volgens mij waren we er in geslaagd, als we gewoon genoeg tijd of middelen gehad hadden. Stel je voor wat we hadden kunnen bereiken!" merkte één van de mannen op, degene met de grootste neus. Een ander reageerde.

"Als we de hedendaagse technologie zouden hebben, zou het meteen lukken."

"Waarom proberen we het dan niet?" vroeg de man die het verst van Nico verwijderd zat.

"Omdat we de formule niet hebben! Zonder formule zijn we niets." Het was de man met het brillette die had gesproken, dus Nico had hem heel goed kunnen verstaan.

"En wie had die formule..." ging de man met het brillette verder. De andere drie mannen knikten en leunden achterover.

"Dus nu is alles verloren," concludeerde de man met de neus.

"Niet helemaal." reageerde de man met het brillette. "Zoals ik daarnet tegen onze waarde collega Vinke zei: volgens mij moet de formule ergens nog bestaan. Zo'n sterk staaltje van kennis, dat laat je niet verloren gaan, zeker Isidoor Van Nieuwenhuize niet!"

"Misschien zit ze in de erfenis?" vroeg iemand.

"Mogelijk," reageerde een ander, "maar hoe komen we daar achter? En als ze niet in de erfenis zit, waar is ze dan wel? Hoe kunnen

we de formule terugvinden?" De vier mannen zwegen. Het was duidelijk dat geen van hen er een idee van had waar de formule kon zijn.

Iets vaag begon te dagen in de gedachten van Nico, maar het was nog te ver, nog te wazig. Misschien zou het straks duidelijker worden, misschien zou hij vannacht plots wakker schrikken met het antwoord op zijn lippen.

Er werd koffie bijgeschonken en nieuwe broodjes aangebracht, de familie betrad het zaaltje. Een half uurtje later verlieten de eerste mensen het zaaltje, bemoeidgend knikkend naar de vrouw in de rolstoel. De moeder van Nico maakte ook tekens dat het tijd was voor hen om te vertrekken, als net de neef van Nonkel Door op hen afkwam.

"Mijn moeder had u graag bedankt voor de jaren dat haar broer bij u heeft gewoond. Hij vertelde vaak over u, dat hij graag bij u was gebleven. Het spijt haar ook dat hij u zo snel heeft moeten verlaten, maar in die periode was mijn moeder erg ziek geworden en heeft Nonkel Door haar goed verzorgd. Ze wilde u ook nog op een andere manier bedanken. Een aantal van zijn spullen zijn onverdeeld gebleven, als u wil mag u deze komen ophalen bij de notaris. Hier hebt u het adres."

De man schoof een kaartje met de bedrukte kant naar beneden over de tafel, knikte ter afscheid en ging terug naar zijn moeder die vanuit de verte een korte hoofdbeweging maakte, het was onduidelijk of dit een vorm van bedanking was of een uiting van vermoeidheid en ouderdom.

"Aardig van hem," zei zijn moeder, "misschien een beetje boers om het zo direct te komen zeggen, maar wel aardig." Ze stonden met hun gedrieën op, Nico maakte een kort handgebaar naar de mannen die naast hem hadden gezeten en over de formule hadden zitten praten. Onderweg naar de auto bleef Nico's moeder doorraten.

"Wie weet waar dat erfenisje uit bestaat. Misschien zijn het zijn rare potjes met rare drankjes of één van zijn vergeelde boeken. We kunnen maar beter onze hoop wat temperen, want met iemand als Nonkel Door weet je nooit."

Nico liep zwijsend achter zijn ouders naar de wagen. Hij dacht terug aan de vergeelde boeken en de potjes en de drankjes en het kistje dat hij had gekregen. Het kistje! Daar had iets ingezeten, een blad ofzo, hij herinnerde het zich vaag. Maar er had iets opgestaan dat Nico niet kon lezen, iets als... iets als een formule!

Zijn ouders waren al ingestapt en uit zijn moeders gezicht viel af te leiden dat ze graag had dat ook hij instapte. "Wacht," was het enige wat hij kon zeggen voor hij zich omdraaide en de parochiezaal weer binnenliep.

Henrica'h

(Wordt vervolgd...)

ZED
CINEMA

PROGRAMMA VAN 29 OKTOBER T.E.M. 4 NOVEMBER 2003

WOENSDAG 29 OKTOBER

15u PIETJE BELL
20u UNKNOWN PLEASURES
22u(!) FAR FROM HEAVEN

DONDERDAG 30 OKTOBER

20u FAR FROM HEAVEN
22u(!) AYURVEDA

VRIJDAG 31 OKTOBER

20u LES TRIPLETES DE BELLEVILLE
22u30 FAR FROM HEAVEN

ZATERDAG 1 NOVEMBER

20u AYURVEDA
22u30 LES TRIPLETES DE BELLEVILLE

ZONDAG 2 NOVEMBER

15u PIETJE BELL
20u AYURVEDA
22u30 UNKNOWN PLEASURES

MAANDAG 3 NOVEMBER

20u FAR FROM HEAVEN
22u30 LES TRIPLETES DE BELLEVILLE

DINSDAG 4 NOVEMBER

20u UNKNOWN PLEASURES
22u30 FAR FROM HEAVEN

AYURVEDA

Nalin Pan / India-Zwitserland / 2001 / 101min

"Ayurveda, The Art of Being" is een documentaire over de oudste holistische geneeskunde ter wereld. Deze traditionele geneeswijze kan omschreven worden als een holistische geneeswijze waarbij men op zoek gaat naar gezonde balans tussen geest en het lichaam. Tijdens deze bijzondere reis van 15.000 km ontmoeten we verschillende Vaidyas (ayurvedische dokters), patiënten en experts. Nalin toont beelden van in westerse ogen zeer onalledaagse therapieën tegen staar, polio, schizofrenie, kanker en andere aandoeningen. De film neemt ons mee langs prachtige landschappen, dwars door India, Griekenland en de Verenigde Staten

FAR FROM HEAVEN

Todd Haynes / VS / 2002 / 1u 47min / Met: Julianne Moore, Dennis Quaid, Dennis Haysbert, Patricia Clarkson, e.a.

De film vertelt het verhaal van de familie Whitakers, in het Amerika van de jaren 1950. Cathy Whitaker is naar de conventies uit die tijd een goede huisvrouw, moeder én echtgenote, terwijl haar man de ideale echtgenoot, vader en vooral kostwinner van het gezin is. De twee kinderen maken het plaatje compleet. Haynes slaagt er in die zogenaamde 'perfecte' wereld te doorbreken door een achterliggende wereld te openbaren van onderdrukte emoties en verlangens, die alle mogelijke grenzen van raciale en seksuele tolerantie doorbreken.

WWW.CINEMAZED.BE

LES TRIPLETES DE BELLEVILLE

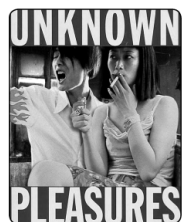
Sylvain Chomet / Fr-B-Can / 2003 / 1u 18min

De kleine Champion woont bij zijn grootmoeder Madame Souza. Hij is gepassioneerd door wielrennen en Madame Souza geeft hem de mogelijkheid veel te oefenen, om later zelf een groot wielrenner te worden. Enkele jaren later wordt een droom werkelijkheid, wanneer Champion eindelijk de kans krijgt mee te rijden in de Tour de France. Het lot is hem echter niet gunstig gezind: twee duistere figuren ontvoeren Champion tijdens de Tour...

UNKNOWN PLEASURES - BUITEN CATEGORIE

Zhang Ke Jia / Frankrijk - Japan - Zuid-Korea - China / 2002 / 1u 53 min / Met: Wei Wei Zhao, Qiong Wu, Qing Feng Zhou, e.a.

In het vervallen en door werkloosheid geteisterde mijnwerkersstadje Datong, volgt men het identiteitsverlies van moderne Chinese jongeren uit afgelegen dorpen in de provincie Shanxi. "(...) een buitengewoon navrante, ongemeen bittere, op digitale video gedraaide prent die, ondanks de verstikkende droefheid, toch af en toe ragfijne straatjes vage poëzie doorlaat" (Humo)

studio
brussel

msn

DeMorgen
ONAFHANKELIJK DAGBLAD

CINEMA ZED (STUK)
NAAMSESTRAAT 96
3000 LEUVEN

Veto en Cinema Zed geven vijf duotickets weg!!
Mail als de bliksem naar alfaset@loko.be
en maak kans op een gratis filmavondje!
Je kan meedoen tot vrijdag 16u.

COLOFON

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel 016/22.44.38
Fax 016/22.01.03
e-mail: veto@veto.be

Jaargang 30
Nummer 6
27 oktober 2003

Veto is een uitgave van de Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Verantwoordelijke uitgever:
Joris Beckers

Hoofdredacteur:
Kris Malefason
Redactiesecretaris:
Joris Beckers

Redactie:
Laurens De Koster, Hanne Vermeiren.

Medewerkers:
Joris Beckers, Pieter Baert, Bruno Debbaud, Christophe De Belder, Ben Deboeck, Hannes Dedeurwaerder, Laurens De Koster, Lieven De Rouck, Dries De Smet, Bruno De Vel, Maarten Hermans, Willem Lamont, Thomas Leys, Herman Loos, Kris Malefason, Ellen Permentier, Kurt Smeets, Vanessa Vansintjan, Ton van Weel Jr., Hanne Vermeiren.

Doka:
Pieter Baert, Christophe De Belder.

DTP:
Joris Beckers, Ben Deboeck, Thomas Leys, Kris Malefason.

Eindredactie:
Joris Beckers, Thomas Leys.

Cartoons:
Sh3L4C

Internet:
<http://www.veto.be>
Nieuwsgroep:
kotnet.veto

Publiciteit:
Alfaset cvba - Leen Cuypers
alfaset@chello.be
016/22.04.66

Drukkerij:
Kempenland (Herentals)

Oplage:
9000 exemplaren

ISSN-nummer:
0773-5162

Abonnementen
Binnenland: 10 euro
Buitenland: 25 euro
Overschrijven op rekeningnummer:
001-0959719-77

**Redactievergadering iedere vrijdag-
namiddag om 16u. Alle geïnteres-
seerden (tekst, foto, lay-out, Internet,
caissières, ...) zijn steeds welkom op de
redactievergadering of op het redac-
tieadres.**

De vrije tribune kan bezorgd worden op het redactiesecretariaat in de 's-Meiersstraat 5, 3000 Leuven en moet vóór vrijdagmiddag 14u binnen zijn, liefst via e-mail (veto@veto.be). De vrije tribune staat open voor iedere persoon of organisatie die met redelijke argumenten een standpunt verdedigt of een gefundeerde mening formuleert. Het standpunt kan vrij aangebracht worden. De persoon of organisatie is volledig verantwoordelijk en aansprakelijk voor de inhoud en kan slechts één maal per jaar een vrije tribune krijgen. De vrije tribune wordt steeds ondertekend met naam, studiejaar en volledig adres, en is onder geen beding anoniem. Eventuele reacties op een vrije tribune worden uitsluitend gegeven via lezersbrieven. De vrije tribune wordt ofwel integraal ofwel niet gepubliceerd en is niet langer dan 7.000 tekens (spaties inbegrepen, wat overeenkomt met ± vier getikte bladzijden met dubbele interlinie). De redactie behoudt zich het recht voor de vrije tribune niet te plaatsen als aan de criteria van redelijke argumentatie, een standpunt en gefundeerd zijn niet strikt voldaan wordt.

FOKKE & SUKKE MAKEN ZICH GEEN ZORGEN

WANT OOK MET
DE BAMA..

„ONTVANGEN WIJ NOG
EEN RIJME TOELAGE VAN
PAMA!”

www.foksuk.nl

Ad Valvas - 27/10 tot 3/11

ALFA

• 27/10 om 20.00 u: Cantus, in Bierstube. • 30/10 om 20.00 u: Film, in MSI 00.28.

BIOS-GEOS

• 23/10 om 22.00 u: Moordgriet-TD @ Lido.

EOOS

• 29/10 om 19.30 u: Film: Analyze this/that, in MSI 00.28.

LBK

• 23/10 om 23.00 u: Doop-TD in de Waaiberg. • 28/10 om 22.00 u: Beachparty @ Gnorgl.

NFK

• 23/10 fakbaravond in Los Buenos. • 30/10 Halloweenfeest met gratis drank voor wie verkleed is, in Los Buenos, toeg. gratis.

POLITIKA

• 28/10 1e kan fuif, in Musicafé. • 28/10 om 22.00 u: Politika-fuif (Musicafé). • 29/10 Nederlandstalige jeneveravond, in Politika Kaffee. • 30/10 Halloweenavond, in Politika Kaffee.

PSYCHOLOGISCHE KRING

• 30/10 Hallow Fever, in Pavlov.

ROMANIA

• 29/10 om 21.00 u: Voetbal mannen Apolloon - Romania. • 30/10 Soirée Sportive, in Fak Letteren.

ROMANIA

• 28/10 om 20.00 u: Film 'Panic Room', in MSI 00.14.

VRG

• 28/10 om 20.00 u: Openingsdebat over de Europese grondwet en de toekomst van de EU, met o.m. Koen Lenaerts, Jaap Kruithof, Bernard Bulcke, Pierre Chevalier en Luc Voets, Moderator: Alain Coninckx, in Aula Zeger Van Hee (De Valk).

Ad Valvas - 27/10 tot 3/11

WOENSDAG 29 oktober

20.00 u **LEZING** Lezing over corruptie in de wereld met Francois Vincke van Transparency International, in VHI 00.10, aula Gaston Eyskens, toeg. gratis, org. KIB.

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Organiseer je iets??

Kondig het gratis aan in de

e-Nieuwsbrief

<http://www.kuleuven.ac.be/nieuwsbrief>

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Boetiek K.U.Leuven

K.U.LEUVEN GESIGNEERDE ARTIKELEN
Sportkledij, pennensets, sleutelhangers, paraplu's, enz.

OUDE MARKT 13

Open op werkdagen van 10-12u en 14-16u.

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT
LEUVEN

Organiseer je iets??

Stop het gratis in de database

Agenda K.U.Leuven

<http://agenda.kuleuven.be>

Cijfers voor een blijde boodschap

Als u een begrotingspolitiek voert net als die van onze regering, dan zullen uw ouders binnen de kortste keren paars uitslaan. Behalve voor diegenen die aanspraak maken op het pensioenfonds van hun grootouders, zit er niet veel anders op dan besparen, besparen en nog eens besparen. Omdat Veto steeds bekommerd is om uw harde lot, graiden we in verschillende Leuvense supermarktrekken op zoek naar dé goedkoopste supermarkt.

Dries De Smet

"Volstrekt overbodig," hoor ik u kraaien. "De Aldi is de goedkoopste en daarmee basta." "Neen," beweren anderen dan weer, "de Colruyt heeft toch altijd de laagste prijs?" Het is niet mijn gewoonte om vroeg op de avond mijn troeven te verspelen en zo ook laat ik zelden in het begin van een artikel al cruciale informatie los. Maar omdat u niet alleen in geldnood, maar ook in tijdsnood zit, gezien de komende examens, kan ik u nu alvast vertellen dat Colruyt helemaal niet altijd de laagste prijs in huis heeft.

Laat ik u eerst vervelen door te vertellen hoe het onderzoek opgezet werd. Met de pen in de aanslag gingen moedige medewerkers op pad naar verschillende supermarkten in het Leuvense. In hun hand hielden ze, naast deze pen, een lijst met daarop een veertigtal merkproducten. Een aantal van die producten sneuvelde onderweg, niet omdat ze uit de rekken vielen, maar omdat te weinig supermarkten ze aanboden en dus waren die het vergelijken niet waard. We beperkten ons tot merkproducten, wat een eerste serieuze tekortkoming is van dit onderzoek, omdat deze producten onderling niet van kwaliteit verschillen, wat bij witte producten uiteraard wel het geval is.

Volgende supermarkten werden verrast met een bezoekje: de GB en de Delhaize aan de ring, de Colruyt in de Lombaardenstraat, de Champion, de Spar in de Brusselse straat en de Match in de Bondgenotenlaan. De Aldi hadden we ook eventjes geprobeerd, maar u begrijpt dat

vergelijken erg moeilijk is als het aantal merkproducten op één hand te tellen is. Ook de nachtwinkels lieten we links liggen, omdat het daar aantreffen van producten die niet over tijd zijn haast even onrealistisch is als de stelling dat Bert Anciaux ooit premier van België wordt.

Ontglipten

De onderzochte producten zijn stuk voor stuk artikels die op het boodschappenlijstje van de student terug te vinden zijn. Stofzuigers, kaviaar, hondenbrokjes en babyvoeding werden dan ook van de lijst weerhouden. De uiteindelijke lijst van 32 producten, die ook terug te vinden is op www.veto.be, bevatte vooral voedsel en drank, maar ook hygiëne- en bureau-artikelen. Onder drank verstaan we niet alleen frisdrank, maar ook aperitiefdranken zoals Martini en Pisang en warme dranken zoals soep, koffie en thee.

Het onderzoek werd bemoeilijkt doordat geen enkele supermarkt alle producten van de lijst had. Zo kan je bijvoorbeeld in de Colruyt geen anderhalve liter Coca-Cola

eerder als een weinig zeggende indicatie.

Colruyt voert een laagste-prijzenpolitiek hoog in het vaandel, maar, zo blijkt uit dit mini-onderzoek, maakt zijn reputatie niet altijd waar. Van de 32 artikels van onze lijst troffen we er 25 aan in Colruyt. Bij 5 van die 25 producten kon Colruyt niet de laagste prijs aanbieden. Colruyt zendt nochtans dagelijks controleurs op pad die in de verschillende supermarkten over het hele land de prijzen gaan noteren en deze achteraf vergelijken in een centrale databank. Blijkbaar ontglipten enkele producten aan de aandacht van deze rapporteurs.

Amateur-sterrenkijker

We moeten echter meteen nuanceren. Bij deze vijf producten zitten twee stukken fruit: Zespri kiwi's en Chiquita bananen. De reden waarom je in de Colruyt 49 cent betaalt voor een kiwi en in de Match slechts 39 cent kan heel goed liggen in het feit dat het om een andere kwaliteitscategorie gaat. Het is dus eigenlijk niet echt fair om dergelijke producten te vergelijken. Ons marktonderzoek is overigens enkel een

vergeleken elke prijs met het goedkoopste artikel in deze reeks, telden deze relatieve prijsverschillen op en deelden door het aantal producten. Een voorbeeldje van relatieve prijsverschillen: voor een blikje Red Bull betaal je bij Colruyt 1,31 euro, bij GB 1,31, bij Champion 1,38, bij Delhaize 1,35, bij Spar 1,69 en bij Match 1,39. Met andere woorden, bij Colruyt en GB betaal je dus de laagste prijs, of 100 procent van de laagste prijs, bij Champion betaal je 105 procent van de laagste prijs van de reeks. Merk op dat bij een aantal producten die reeks onvolledig was.

Als we globaal vergelijken, telkens ten opzichte van het goedkoopste product van de reeks, dan stellen we vast dat Colruyt gemiddeld 2 procent duurder is dan het minimum, GB 5, Delhaize 8, Champion 13, Match 16 en Spar 25 procent. Of anders gezegd: GB is ongeveer 4 procent duurder dan Colruyt, Delhaize 6, Champion 11, Match 14 en Spar 23 procent. De wiskundigen en statistici voelen meteen hun maag keren bij dit soort onnauwkeurige statistiek. En terecht. Los van de veel te beperkte goederenkorf is vergelijken met een onvolledige reeks niet eens statistisch juist.

We hebben heel wat jaren minder gebroed op dit onderzoek dan de cel Waals-Brabant op dat van de moord op Cools, maar het onderzoek is, zoals u merkt, op zijn minst even onvolledig. Conclusies trekken zou dus zijn als de amateur-sterrenkijker die met zijn verrekijker naar de sterren tuurt en concludeert dat de ene planeet veel groter is dan de andere.

Als we al een, enigszins voorbarige, conclusie kunnen trekken, dan is het de volgende: Colruyt, GB en Delhaize verschillen onderling maar weinig van prijs, al is Delhaize voor geen enkel artikel uit onze lijst goedkoper dan Colruyt of GB, wat omgekeerd uiteraard wel het geval is. Match en Champion volgen wat verderop, maar voor bepaalde producten is Match dan weer de nummer één. Spar lijkt echter moeilijk te kunnen concurreren met zijn grotere broertjes en is, op zijn zachtst gezegd, voor bepaalde producten flink duurder.

zie ook www.veto.be

kopen en had de kleinste supermarkt van dit onderzoek, de Spar, slechts 20 van de 32 waren in huis. Dit maakt het vergelijken er uiteraard niet gemakkelijker op. In het onderstaande artikel leest u dat u dit onderzoek niet als dé waarheid mag aanzien, maar

momentopname. Het is goed mogelijk dat de hier aangehaalde prijsverschillen inmiddels zijn aangepast.

Maar het is wel, en dat zal u niet verbazen, Colruyt, die het laken naar zich toetrekt als goedkoopste supermarkt. We

Waarom dit onderzoek waardeloos is...

Om te verhinderen dat u foute conclusies zou trekken uit een fout onderzoek, helpen we u eventjes om u ervan te overtuigen dat dit onderzoek nonsens is. Enkele argumenten op een rijtje.

Te weinig gegevens: De goederenkorf omvat 32 merkproducten. Dit is erg weinig, zeker als je weet dat geen enkele supermarkt alle 32 producten in huis heeft. Ter vergelijking: het jaarlijkse supermarktonderzoek van TestAankoop omvat 263 producten waarvan 166 merkproducten. De goederenkorf is overigens niet representatief voor het totale aanbod van de supermarkt. Er ligt bijvoorbeeld een in verhouding te groot gewicht bij drank en een te laag bij snoepgoed en gebak. Bovendien wordt aan elk product in de lijst een gelijk gewicht toegekend, wat in principe mag omdat het over relatieve prijzen gaat, maar wat niet zal corresponderen met de verhoudingen in het winkelmandje van de consument.

Onvolledigheid: De vergelijkingstabellen zijn niet volledig en maken een accurate vergelijking eigenlijk onmogelijk. Als een product maar aangeboden wordt in drie

supermarkten van de zes, dan is het eenvoudiger om de goedkoopste te zijn, terwijl één van de drie supermarkten die het product niet in die hoeveelheid aanbiedt, maar wel in een soortgelijke hoeveelheid, een stuk goedkoper kan zijn. Die onvolledigheid leidt ongetwijfeld tot vertekende resultaten. Bijgevolg is de gebruikte methode, vergelijking ten opzichte van het goedkoopste product, vanwege de afwezigheid van enkele supermarkten bij een heel aantal producten ook niet correct.

Prijs is niet alles: Prijs is maar één van de factoren die invloed hebben op de keuze voor een supermarkt. Als men supermarkten vergelijkt, moet men eigenlijk ook een aantal andere zaken bekijken. Velen gaan immers naar een supermarkt omdat die gewoon het dichtst bij het eigen kotje ligt. Of omdat bij de ene supermarkt de betrokkenheid en vriendelijkheid van het personeel groter is. Supermarkten verschillen ook erg wat netheid en organisatie betreft: in bepaalde supermarkten duurt het flink lang vooraleer je iets gevonden hebt en in andere moet je zo lang in de rij staan aanschrijven, dat je ei zo na wortel schiet.

Variëteit: Een andere, niet te verwaarlozen determinant in het kiezen of niet kiezen voor een supermarkt, is de variëteit van het productengamma. Vele supermarkten bieden immers naast de merkproducten ook nog witte producten aan, die onderling sterk in prijs en kwaliteit kunnen verschillen. Ook zijn er supermarkten die een erg breed gamma van gespecialiseerde artikelen in de rekken hebben liggen, denk maar aan complete maaltijden of cosmetica-producten. Met al deze factoren werd geen rekening gehouden in dit onderzoek.

Geen dubbelcheck: De genoteerde prijzen zijn, wat in een behoorlijk onderzoek wel zou moeten, niét gedubbelcheckt. Dit houdt in dat, als een medewerker een prijs verkeerd noteerde, dit helaas in het onderzoek is blijven staan. Als een product niet gevonden werd in de rekken, terwijl het wel aanwezig was, of gewoon tijdelijk uitverkocht, dan kwam het ook niet terecht in de tabellen.

De resultaten van dit mini-onderzoek dienen dus sterk gerelativeerd, maar we vermoeden dat u, aan de kassa gekomen, zelf de rekening kan maken. (dds)